Milliyet
ÇOCUK
6 Ekim 1980 • Sayı: 40 • 20 Lira

Her hafta
Milliyet
ÇİZGİ-ROMAN
dergisi
armağan ediyoruz

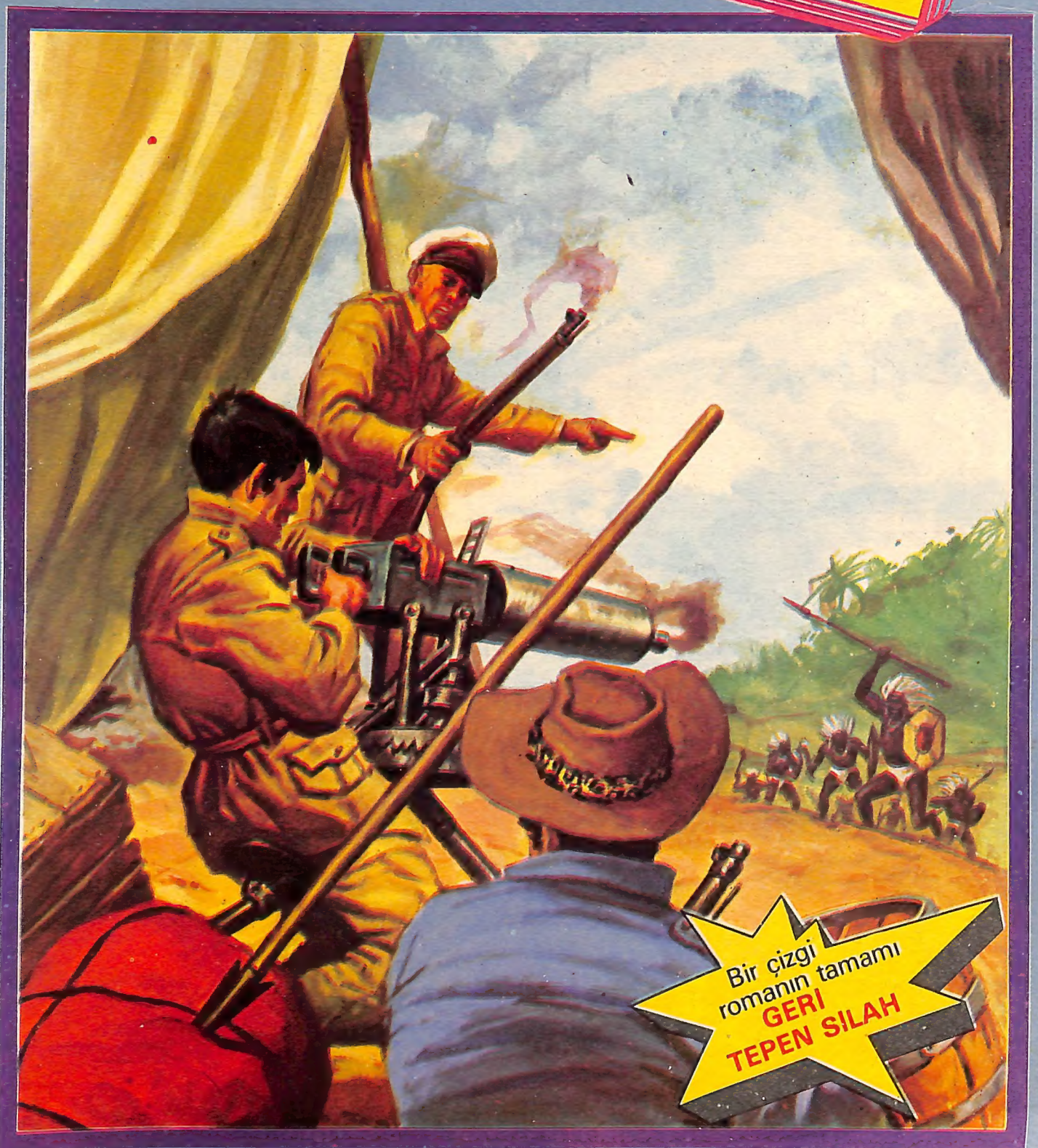

TEMEL REİS

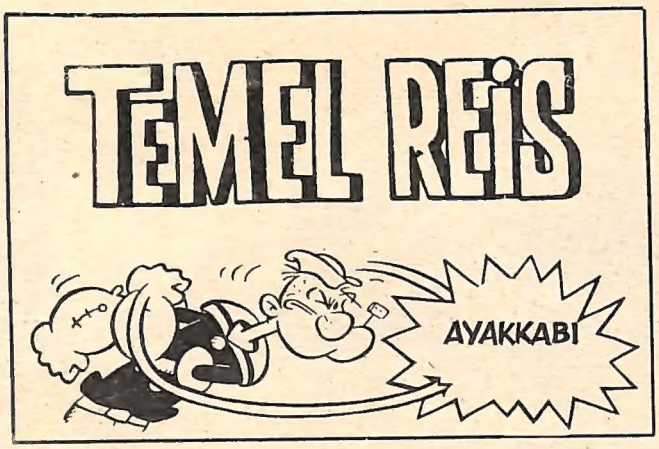
AYAKKABI

HARİKA BİR GÜN!
ŞÖYLE HARİKA BİR HAMBURGER OLSAYDI.

İŞTE TEMEL REİS GELİYOR... KARNIMI DOYURABİLMEK İÇİN YENİ BİR UMUT DEMEKTİR BU!

HEYY!.. NE YAPIYORSUN?

AÇIM...AYAKKABIMI YİYORUM!
OLAMAZ BÖYLE ŞEY!
HART
HURT

NE YAPAYIM BAŞKA ÇAREM YOK Kİ!
BEKLE BİR SANİYE. ŞİMDİ GELİYORUM.

EH! YİNE BAŞARDIM!
EN AZINDAN BİR DÜZİNE HAMBURGER GETİRİR.
© King Features Syndicate, Inc., 1977. World rights reserved.

AL İŞTE SANA TUZ-BİBER VE MAYONEZ!
BUNLARLA DAHA LEZZETLİ OLUR.

ALLAH KAHRETSİN! NE TAŞ YÜREKLİ ARKADAŞ!
7-10
BUD SAGENDORF

Milliyet
ÇOCUK
DERGİSİ

Pazartesi günleri yayımlanır

6 Ekim 1980

1980 / Sayı 40 / Sıra 383

Sahibi:
Milliyet Gazetecilik A.Ş adına
AYDIN DOĞAN

Genel Yayın Yönetmeni:
TÜMER ARGIN

Sorumlu Yazı İşleri Yönetmeni:
MEHMET İLKORUR

Adres:
MİLLİYET ÇOCUK DERGİSİ
Milliyet Gazetesi
Cağaloğlu
İstanbul

Abone ve Satış için Başvuru Adresi:
MİLLİYET GAZETESİ
Satış Servisi
Cağaloğlu
İstanbul

Abone Koşulları:
1 yıl: 1014 TL.
6 ay: 507 TL
Uçakla:
1 yıl: 1092 TL
6 ay: 546 TL
Yabancı ülkeler için ayrıca posta ücreti eklenir

Dizgi:
Milliyet Gazetesi

Baskı:
Milliyet Ofset Tesisleri

Türkiye'de satış fiyatı:
20 TL
Kıbrıs'ta satış fiyatı:
25 TL

bizden size

MERHABA sevgili çocuklar. Bu sayımızla bir cildimizi daha bitiriyor, gelecek hafta yeni bir cilde başlıyoruz. Her zaman olduğu gibi, birçok yenilik, 41. sayımızdan itibaren sizlerle birlikte olacak. Kısaca; dergimizde gerek içerik, gerekse sayfa düzeni yönünden, çağdaş dergicilik anlayışı içinde bir, "Milliyet Çocuk Dergisi" sunacağız.

ÜLKEMİZİN içinde bulunduğu ekonomik bunalım çevremizde gördüğümüz yaklaşık her ürünün fiyatını, çok kısa bir süre içinde birkaç kez artırdı. Her gün evlerimize gelen günlük gazeteler, dergiler fiyatlarını artırmak zorunda kaldılar. Artan kâğıt sıkıntısı, boya ve film maliyetlerinin getirdiği malî ağırlık bizi dergimizin fiyatına zam yapmakla karşı karşıya bıraktı. Ama, böyle bir şeyi en son çözüm olarak gördüğümüz için, dergimizin fiyatını artırmak yerine, bir süredir dergimizle birlikte parasız olarak sizlere armağan ettiğimiz, "Çizgi-roman" ekimizi kaldırmayı daha uygun bulduk. Sizlerin de bizim gibi düşüneceğinize inanarak, hepinizden bu değişiklik için özür dileriz. Bu arada, sırası gelmişken ekleyelim: Sevdiğiniz çizgi-romanları ve Bilmece Bulmaca sayfalarımızı dergimiz içinde sırayla yeniden yayımlamayı sürdüreceğiz.

BU haftaki öykümüz, hepinizin, "Taşkın Amca" olarak da tanıdığı, çocuk yazınına elli yıla yakın emek vermiş, Mümtaz Zeki Taşkın'dan. Sanatçının "Şampiyon Topaç" adlı öyküsünü severek okuyacağınıza inanıyoruz.

ÇEVRE Gazetesi gün geçtikçe sayıları artan muhabirleriyle, kendisini yenilemekte, Gazetenin sol alt köşesinde yayımlanan, "Mırnav" adlı kedinin bilgeliği üzerine gelen mektuplar da bizi ve Mırnav'ın yaratıcısı Sinan Gürdağcık ağabeyinizi sevindirmektedir.

BİZLERE gönderdiğiniz mektuplarda, dergimiz üzerine düşündüklerinizi ve istediklerinizi de yazarsanız seviniriz. Yeni bir, "Milliyet Çocuk Dergisi"nde buluşmak üzere hepinize iyilikler dolu bir hafta dileriz sevgili okurlarımız.

OKURUN SESİ

FATMA DÖNMEZ: (Nazilli): Çılgın Baron ve Yeşil Işığı baştan yayımlamanızı istiyorum. Pıtırcığın devamını yayımlar mısınız?

Yayımladığımız çizgi-romanları, yeniden yayımlamıyoruz. Eğer ereğiniz onları okumaksa, eski sayılarımızı ya da "Milliyet Yayınları" arasından çıkmış, çizgi-roman ciltlerini alarak elde etmenizi salık veririz.

OSMAN SÜLÜN: Derginizi çok seviyorum. Eğer fıkralar ya da Bilmecelere çok yer verirseniz sevinirim.

Yeni cildimizde Bilmece sayfamızı, değişik bir içerikle geniş kapsamlı bir biçimde sunacağız.

ABDULLAH UÇAR: Derginizi çok beğeniyorum. Dünyanın çeşitli ülkeleriyle ilgili bilgiler verir misiniz? Bir de dünyanın en pahalı pulu kaç paradır bana yazarsanız sevinirim.

Dünya ülkeleriyle ilgili bilgileri zaman zaman test sayfamızda veriyoruz. Pullarla ilgili öğrenmek istediğiniz şeyleri, İzzet Kılınç (Pul Köşesi) ağabeyinize yazarak öğrenebilirsiniz.

EVRİM ÇANKAYA: Derginizi çok beğeniyorum. Çevre Gazetesi, Çeşitleme sayfalarınızı çok seviyorum. Teşekkür ederim.

Beğenileriniz bizim için çok önemli, çünkü biz dergimize sizlerin beğenileri doğrultusunda yön vermeye çalışıyoruz. O bizim değil sizin derginizdir.

CADI NİNE

BUYRUN, YOĞURTLARINIZI. AFİYET OLSUN!
IH..IH... HAYATIMDA HİÇ BU KADAR LEZZETLİ YOĞURT YEMEDİM...
CADI NİNE, BİRLİKTE YABANCI ÜLKELERE DE GİDEBİLİR MİYİZ?
ELBETTE GİDEBİLİRİZ...
BEN HER YERİ GEZDİM, SİZİ DE GÖTÜREBİLİRİM...
KAPLUMBAĞA YÜRÜYÜŞÜYLE SENELER SÜRMÜŞTÜR HERHALDE
ÖNCE KIZILDERİLİLERİN ÜLKESİNE GİDELİM. OLUR MU?..
OLUR AMA SİZİN DERSLER NE OLACAK?..
BİZ ÖNCE DERSLERİMİZİ ÇALIŞIRIZ. İŞLERİNE DE YARDIM EDERİZ. SEN DE BİZİ GEZDİRİRSİN, OLMAZ MI?
OLUR AMA:..
ARTIK EVE DÖNME ZAMANI GELDİ, ANNELERİNİZ MERAK EDER SONRA...
HAVA KARARMADAN SİZİ GERİ GÖTÜRMELİYİM.
GENE SÜRGEYE BİNECEĞİZ NE GÜZEL!

YAZAN VE ÇİZEN : DEMET DEĞER İNANÇ

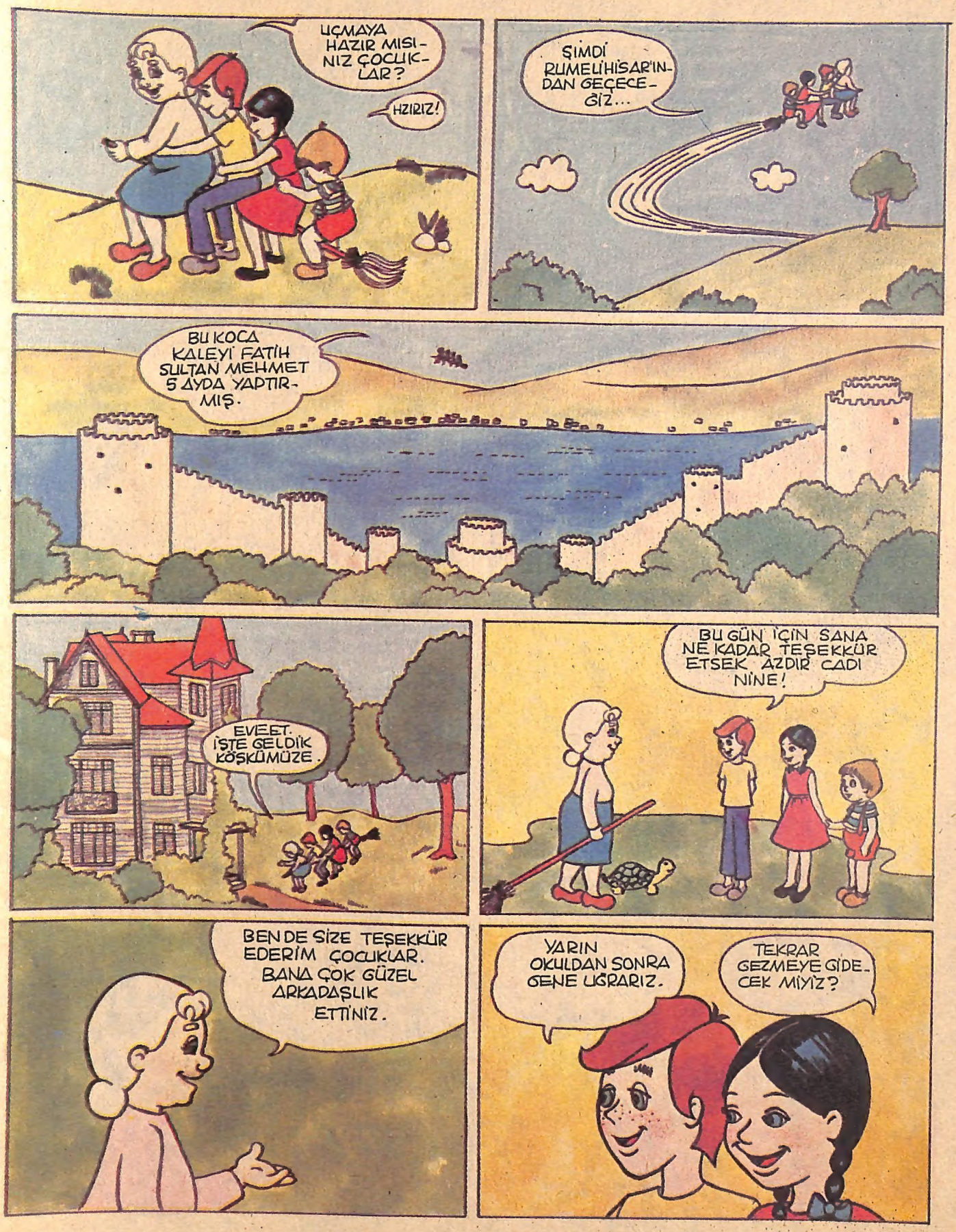

İYİ AKŞAMLAR CADI NİNE . İYİ AKŞAMLAR FAZİLET.
GÜLE GÜLE ÇOCUKLAR!
GÜLEGÜLE... ÖNCE SİZDEN PEK HOŞLANMAMIŞTIM . AMA FENA ÇOCUKLAR DEĞİLMİŞSİNİZ!
BU KEZ DUVARDAN GİZLİCE ATLAMAYA GEREK YOK. KAPIDAN ÇIKABİLİRİZ...
BUGÜN OLANLARI ARKADAŞLARA ANLATSAK, DÜNYADA BİZE İNANMAZLAR, DEĞİL Mİ?
ÖYLE...ZATEN BUNU SIR OLARAK SAKLAYACAĞIMIZA SÖZ VERMİŞTİK.
HAYDİ DOSTLAR, HERKES EVİNE!
İYİ AKŞAMLAR!
FATMA'NIN EVİNDE...
NEREDE KALDIN KIZIM? SENİ MERAK ETTİM.
GEÇ KALDIĞIM İÇİN ÖZÜR DİLERİM ANNECİĞİM . AMA ÖYLE GÜZEL BİR GÜN GEÇİRDİM Kİ...

NELER YAPTIN BAKAYIM ?
OLMAZ, SÖYLEYEMEM · BU BİR SIR..!
PÖH, SIRMIŞ ! ŞİMDİKİ ÇOCUKLAR DA NE GARİP · ALTTARAFI ARALARINDA BİR OYUN OYNAMIŞLARDIR...
FATMA, HAYDİ YEMEĞE GEL!
ÖYLE BİR ACIKMIŞIM Kİ...
AHMET'İN EVİNDE..
NERELERDESİN OĞLUM ?
AFFEDERSİNİZ ANNE, GEÇ KALDIM BİRAZ...
BÖYLE YEMEK YEMEDİĞİN İÇİN SISKA KALDIN İŞTE!
ÇOK YORGUNUM · YEMEK YEMEDEN YATACAĞIM.
CADI NİNE, NE İYİ BİR KADIN. KİMBİLİR BİZE NELER ÖĞRETECEK DAHA...
CANIN EVİNDE..
BU YARAMAZ BU KADAR YORULACAK NE YAPTI Kİ YEMEKTE UYUYA KALDI BÖYLE ?..
ZZZZZZ
SON

ŞAMPİYON TOPAÇ

MÜMTAZ ZEKİ TAŞKIN

ŞIIRRRAAKKK!..Şırrrraaakkk!.. Nuri , elindeki ucu değnekli, meşin kaytanlı kırbacı kırmızı topacın beline o kadar ustalıkla vuruyordu ki, kırmızı topaç vınlaya, vınlaya, inleye, inleye dönüyordu.

Bizim mahallede İlistir Nuri'den daha üstün topaç çeviren yoktu. Nuri'ye takılan "İlistir" lakabı, çiçek bozuğu olmasındandı. Daha küçük yaştayken geçirdiği ağır bir çiçek hastalığının izlerini yüzünde taşıyordu. Delik, deşikti yüzü Nuri'nin...

Nuri kırbacı, topacın belinde şaklattıkça, çocuklar hep bir ağızdan:

— Şampiyon!. Şampiyon!. diye tempo tutuyorlardı. Nuri'nin kolundaki hüneri hepimiz kıskanıyorduk. Bu konudaki benim görüşüm daha başkaydı. İçimden: "Nuri'nin kolunda ne hüner olabilir? Olsa olsa topacı iyi yapılmış... Bizim topaçları Bakkal Halim Efendi Çanakkale'den getiriyor. Nuri'nin topacını babası İstanbul'dan getirmiş... Topaçtan topaca fark var..."

Sözün kısası, ben vınlaya vınlaya dönen İlistir Nuri'nin topacına gönül bağlamıştım. Gece düşlerime giriyor, düşlerimde yapılan yarışmalarda Nuri'nin kırmızı topacıyla hep birinciliği kazanıyordum.

Şırrrraaakkk!.. Şırrrraaaakkk!... Nuri elindeki meşin kaytanlı kırbacı şaklatıyor, beline beline yediği kırbaç darbelerinden çılgınlar gibi dönmesini sürdüren kırmızı topacı hayranlıka seyrediyordum ben de... Sertleşmiş toprak üzerinde, beğendiği bir yere gelince bir gelin gibi süzülüyor, bayılıncaya, kendisinden geçinceye dek dönüyor, dönüyordu.

O dönerken eğiliyor, kulağımızı topaca yaklaştırıyor, dönerken çıkardığı vınlamaları, içimiz gıcıklanarak dinliyorduk.

Çocuklar hâlâ tempo tutuyorlardı:

— Şampiyon!... Şampiyon!...

İlistir Nuri'nin kırmızı boyalı topacı tüm yarışmaları kazanıyordu. Gazozuna, limonatasına yapılan tüm yarışmaları, Nuri'nin topacı kazanırken benim de içimin tüm yağları eriyordu. Ne vardı bu topaçta? Niçin her yarışmayı kazanıyordu? Onun sahibi olmak arzusu, içimde yangınlar, fırtanalar oluşturuyordu.

Kırmızı topaç, en son turunu atıp durduğu zaman, çocukların çekilip gitmesini bekledim. Nuri'yle yalnız kalmıştık:

—Nuri be, dedim, topacını bana satar mısın?

—...

Hoşnutsuzluğunu, yüzünden geçen olumsuz, ikircikli titreşimlerden anlamıştım ama, diretmenin yararlı olabileceği umudu içindeydim:

—Benim topaçların hepsini vereyim, üstüne de para... Ne kadar istersen, babamdan alırım ben...

İlistir Nuri, başını şiddetle geriye atarak:

—Olmaz dedik, olmaz işte, diyerek bir adım yürüdü.

—Peki, kızma, bari bana şu kırbacın nasıl kullanıldığını öğretsene, diyebildim...

—Git yavu, dedi, acemi yetiştirmiyoruz, burası topaç okulu değil... Buna bilek derler, bilek... Marifet bu bilekte...

—Benim beş topacı, bir de üstüne elli lira vereyim, razı mısın? Sat şu topacı bana, n'olursun?

—Yüz tane topaç, yüz lira da para versen yine razı olmam, diyerek kestirdi attı.

—Niçin ama Nuri, niçin? Sen yine alırsın. Senin baban topaç almasını biliyor, yine alır sana İstanbul'dan... Her zaman İstanbul'a işi çıkmıyor mu babanın, o zaman ısmarlarsın, getirir sana... Ya da ben elli lira vereyim, baban bana İstanbul topacı getirsin...

Nuri'nin yüreği yumuşayacak gibi değildi. Birkaç adım attı. Onu kaçırırsam, topacı da kaybedeceğim duygusu, bir anda tüm benliğimi felce uğratmıştı.

—N'olursun be, dedim... Ben de topaç şampiyonu olmak istiyorum.

—Olamazsın ki, dedi... Bilekte marifet bu bilekte...

Günlerce Nuri'nin yüreğini yumuşatamadım... Gece düşlerimde Şampiyon'u satın aldığımı görüyor, çevremde tüm arkadaşlar: "Şampiyon!.. Şampiyon!.." diye bağırarak beni alkışa boğuyorlardı. Annem, birkaç kez beni uykumdan uyandırarak: "Ne oluyorsun oğlum, hasta mısın? Hastaysan söyle de

baban seni doktora götürsün" demişti. Hastaydım ama, doktorluk hasta değildim... Sadece topaç hastasıydım. İlistir Nuri'nin kırmızı topacına gönül bağlamıştım...

En sonunda babamın haberi oldu. Beni önüne alıp öğütlere başladı:

—Oğlum, alt tarafı bir tahta parçası... Hem senin topaçların yok mu?

— Var ama, diye bağırdım, onun topacı başka. O, şampiyon. Dönerken vınlıyor, gelinler gibi süzülüyor, dönmekten bayginlıklar geçiriyor.

Babam, anlamadığım, Arapça birtakım sözler etti. Sadece "fessuphanallah"ı anladım, çünkü onu çok söylerdi. Kızmıştı, kapıyı öfkeyle vurup çıktı evden.

Akşam, eve döndüğünde avucunda birşey saklıyordu:

— Bil bakalım sana ne getirdim? dedi gözlerinin içleri gülerek. Bilirsen senin olsun.

— Şampiyon. Şampiyon. Onu getirdin. diyerek bağırmışım kendimden geçerek.

Gerçekten oydu, Şampiyon'du.

Vınlaya vınlaya, inleye inleye dönen, gelinler gibi kıvrıtan, düşlerime giren o kırmızı Şampiyon'du.

— Nasıl aldın? diye telâşla sordum.

— Babasını aracı kodum, yüz lira da teselli mükâfatı verdik Nuri'ye, dedi.

Dünyalar benim olmuştu. Artık mahallenin topaç şampiyonu ben olacaktım. Arkadaşlarım beni deliler gibi alkışlayacaklar ve "Şampiyon!.. Şampiyon!.." diye bağıracaklardı.

Benim önerimle düzenlenen ilk topaç yarışmasına göğsümü kabarta kabarta girdim. Elimde bu topaç varken şampiyonluğu kimselere bırakmazdım elbette.

Ama kırmızı topacın sihiri bozulmuştu. İki gün içinde yavaşlamıştı sanki. Dönmüyor, iki tur yaptıktan sonra dermanı kesilmişçesine toprağa düşüveriyordu boynunu büküp.

Birden, bunun nedenini buldum:

— Kamçıdan, diyordum. Nuri bana kamçısını da vermeli.

O akşam eve şiş ve kırmızı gözlerle döndüm. Annem kapıda:

— Dövdüler mi oğlum, dövüldün mü? diyerek beni karşıladı. Ne döğüşmüştüm, ne bir şey. Gözlerim, düş kırıklığından döktüğüm göz yaşlarımdan kızarmıştı.

Babam eve gelince işi öğrenmiş, annem: "Git şuna söyle, zırlamasın öyle, kırbacı da babasından isterim," demiş.

Ucu sopalı, meşin kaytanlı kırbaç akşam babamın elindeydi. O köşeyi dönünce dünyalar benim oldu.

İlistir Nuri'nin kamçısı da şampiyon olmaya yetmedi. Kırmızı boyalı şampiyon topaç, benim kırbaçlarımı yer yemez, dönmekten vazgeçiyor, olduğu yere devriliyordu. Her girdiğim yarışı kaybetmiştim.

Bir gün Nuri yolumu kesti:

— Anladın mı şimdi, dedi. Buna bilek derler, bilek. O, benim elimde şahlanır, gerçek bir şampiyon gibi vınlayarak döner, anladı mı bu kafa?

Sonra eliyle kafama dokundu.

Anlamıştım. Sevgili arkadaşım İlistir Nuri, usta bir topaççıydı. Onun üstüne kamçı şaklatacak kimse yoktu. Kırmızı boyalı şampiyon topaçla meşin kaytanlı kırbacı ona armağan ettim.

HALİT KIVANÇ

SİZLERLE

RESSAMLARA SELAM

EVET, ressamlara selâm... Büyük ressamlara, küçük ressamlara, tüm resim çizenlere selâm! Ressam olmayanlara selâm yok mu? Ya resim çizmeyi becerememeyenlere? Olmaz olur mu? Hepinize bol bol selâm. Ama bu hafta resimden ve ressamlardan söz etmek istediğim için ilk selâmı onlara dağıtayım, dedim. Üstelik ressamlara selâm diyerek kendimi de içine kattığımı sanmayın!.. Hiç gelmez elimden resim yapmak... Aaaah ah!.. İlkokuldayken bu resim yüzünden çok sıkıntı çekerdim. Öteki derslerde çalışkan bir öğrenciydim. Notlarım hep yüksekti de... Resim dersi oldu muydu, beni bir üzüntüdür alırdı. Beceremezdim. Öğretmen çiçekli bir vazo koyardı kürsüye. "Haydi bakalım, yapın bunun resmini!" derdi. Bakardım, bakardım. aklım ermezdi. Oysa yanımda, önümde, arkamda oturan sınıf arkadaşlarımdan bazısı iki kalem darbesiyle o vazoyu da, içindeki çiçekleri de kâğıda geçiriverirlerdi. Ev ödevi olunca, güzel resim yapan bir aile büyüğüne başvurmayı da onuruma yedirememezdim. Hırsızlık gibi gelirdi bana... Yalancılık olurdu bu. Çaresiz kargacık burgacık çizgilerimle bir şeyler yapmaya çalışırdım. Fakat ne dersiniz? Böyle kendimi zorlaya zorlaya bugün birşeyler çizebilir hale geldim. Elbette çizdiklerimi resim diye sergiye koymayı düşünemem. Ama baktınız mı, insan mıdır, vapur mudur, anlarsınız. Çocukluğumda bu kadar da benzetemezdim. O zaman vapur resmi yaptım mı, onu kedi sanırlardı. Kedi resmi diye çizdiğime de uçak diye bakarlardı. Diyeceğim şu ki, öyle çabuk teslim olmayın!.. "Benim elimden resim gelmez" diye kestirip atmayın!.. Çalışın!.. Çaba harcayın!.. Çizmek için çeşitli çalışma türlerini deneyin!..

Resim, bir uluslararası dildir. Resim, sözcükleri olmayan bir şiirdir. Resim, rengi çizgi ile dillendiren bir sanattır. Resim, bir tabloda çok şeyi anlatan bir beceridir. Resim güzeldir. Resim dinlendiricidir. Ama resim zordur. Bu zorluktan ötürü de, güzel sanatların ilk sırasında yer alır.

Resim yapmayı beceremeyebilirsiniz. Ressam olmayabilirsiniz. Fakat resmi sevmekle bu sanatı yaşayabilirsiniz. Resim sergilerine uğrayın!.. Yolunuz düşmese de, siz yolunuzu oralara düşürmeye bakın!.. Resim bize bazan doğayı getirir, bazan fikirleri getirir. Muhakkak ki her zaman bir şey getirir. Az önce de naklettiğim gibi, "uluslararası bir dil"dir resim... Birbirinin dilinden anlamayan iki yabancı, bir tablo karşısında birbiriyle pekâlâ çok iyi anlaşabilirler. Bir İspanyol ressamın yaptığı tabloyu İspanyolca bilmeyen milyonlarca yabancı çok iyi anlayabilir.

Resim konusunda söylenmiş birkaç güzel söz daha: "Resim, doğa ananın soylu çocuğudur... Resim göze seslenir, ruhun penceresi de gözdür... Duygulanarak çizilen her portre, modelin değil de, sanatçının portresi sayılır... Resim yapmak, duyguyu, düşünceyi boya ile dışa vurmaktır... Büyük bir tabloya, büyük bir hükümdara yaklaşır gibi yaklaşalım... Gerçek resim, okşama duygusu verecek kadar canlı ve güzel olabilir..."

Daha çok söz var ya... Bakın bir de fantezisi, hafif şakası var. Onu da ekleyeyim ressamlara selâm verdiğimiz yazıya!.. Beş türlü ressam varmış:

1. Gördüğü şeyin resmini yapan.
2. Gördüğünü sandığı şeyin resmini yapan.
3. Gördüğü şeyin resmini yaptığını sanan.
4. Gördüğünü sandığı şeyin resmini yaptığını sanan.
5. Resim yaptığını sanan.

Resim sanatının güzelliğine emek verenlerin hepsine selâm...

NEIL ARMSTRONG

Ay'a ilk ayak basan adam...

2. Dünya Savaşı bittikten sonra, dünya ülkeleri arasında bilim alanında yarış derecesine varacak kadar hızlı bir gelişme başladı. Yeni yeni buluşlar, yapılmış araç gereçlerin, çok gelişmiş biçimde yeni yapımları ortaya çıktı. Toplumların iç çelişkilerinden uzaklaşması ile de bakışlar gökyüzüne çevrildi. Artık yeryüzünde keşfedilmemiş yer bırakmayan insanoğlu gözünü uzaya dikti.

Oralara gidebilmenin olanaklarını araştırmaya başladı. Almanların savaş sırasında yaptıkları; V-1, V-2 füzeleri insanlığa uzay yolunu açan ilk öncüler arasında yer aldı.

İlk suni peykler 1957-58 yıllarında düzenlenen, Dünya Jeofizik Yılı nedeniyle atıldı.

Uzayı incelemek için ilk girişim Amerikalılarca yapıldı. Çok yükseklere çıkartılan bir balon içine, bir kaç tane füze yerleştirildi. Bu füzeler belli bir yükseğe çıkıldıktan sonra gökyüzüne fırlatıldılar... Bunların, 7000 km'ye kadar çıkıp sonra aşağıya düştükleri görüldü.

Daha sonra sırasıyla, içine hayvan ve insanlar konarak, uzaya sputnikler, füzeler, uzay laboratuarları atıldı.

Sputnik - 1: İlk sunipeyktir. 4 ekim 1957'de atılmıştır. Ağırlığı 90 kg. ilk devrini, 96.17 dakikada tamamlamıştır.

Apollo - 11 (16 temmuz 1969)'da atıldı. Neil A. Armstrong, E. Aldrin, M. Collins ilk insanı Ay'a ayak bastıracak uçuşa başladılar. Kartal diye adlandırılan Ay aracı, 20 temmuzda aya kondu. 21 temmuzda dünya insanlarının ve bilim adamlarının yıllar süren, merakla bekledikleri an gelip çattı. Bütün dünya radyo ve televizyonları, Amerika'daki uzay merkezine gözlerini çevirmiş olayı tüm ayrıntıları ile bölüm, bölüm veriyorlardı. İşte o gün Neil Armstrong, ay yüzüne ayak bastı, Ardından da Aldrin ay aracından çıkarak ayak bastı. Bir saatlik yürüyüş tamamlanıp, ay toprağından örnekler alındıktan sonra dönüldü. Üzerlerine giydikleri giysiler: 83 Kg. ve her birinin değeri yaklaşık 1.500.000 TL'sı idi.

Yeni öğrenim yılında Yapı Kredi'den tüm öğrenciler için en içten dilekler..

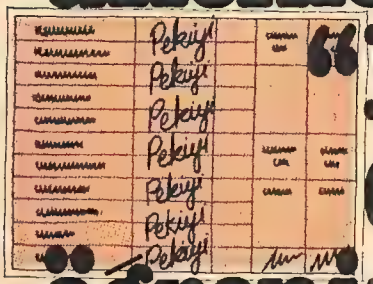

"Pekiyi"lerle dolu bir öğrenim yılı.

Bankanız Yapı Kredi,
tasarruf bilincine varmada, bu yıl da
siz çocukların yanında olacak...
Kumbaraları, eğitici yayınları,
sineması, tiyatrosu, yarışmaları, sergileriyle
sizlere de hizmet sunacak.

YAPI ve KREDİ BANKASI

"hizmette sınır yoktur"

Leonardo da Vinci'den

KARTALIN VASİYETİ

Yıllar yıllar önce yaşlı ve görkemli bir kartal tek başına bir tepede yaşıyordu. Günün birinde artık ölüm gününün geldiğini anladı. Büyük bir çığlık atarak oğullarını çevresine topladı. Hepsi bir araya gelince de hepsini teker teker süzdükten sonra söze başladı:

"Sizleri yetiştirdim bugüne dek getirdim. Artık kendi başınıza doğrudan güneşe bakabilecek hale geldiniz. Güneşe bakma yüreği olmayan kardeşlerinizi açlıktan ölüme terkettim. Bu nedenle sizler öteki kuşlardan daha yükseklere uçmayı hak ettiniz. Canını düşünen sizin yuvalarınıza saldıramaz. Tüm hayvanlar sizden korkacak ve size saygı gösterenlere de sizler zarar vermeyeceksiniz. Onların sizin yiyeceklerinizin artıklarını yemesine izin vereceksiniz.

Artık sizleri terkediyorum. Ama burada kendi yuvamda ölmeyeceğim. Çok yükseklere uçacağım, kanatlarımın beni taşıyabileceği kadar yükseklere... Güneşe öylesine yaklaşacağım ki, sonunda tüylerimi yakacak güneşin ışınları... Ve sonra yere doğru düşmeye başlayacağım, sonunda suya düşeceğim.

Ama sonradan mucizeyle yeniden dünyaya geleceğim. Bizde yani kartallarda bu böyledir. Yeniden yaşamaya başlayacağım."

Bunları söyledikten sonra, kartal göğe doğru yükselmeye başladı. Oğulları onu aşağıdan izliyorlardı. Birden güneşe doğru döndü ve ışınları kanatlarını yakıncaya dek güneşe doğru uçtu, uçtu...

ASZLANIN İNTİKAMI

Bir aslan ağacın altında uyuyakalmıştı. Avcıların ona iyice yaklaştıklarını da farkedemedi.

Bir sese uyandığında iş işten geçtiğini gördü. Kaçabileceği hiçbir yer kalmamıştı.

Bir avcı aslanın derisini sıyırttı. Öteki derin bir yara açtı. Bu arada aslan son bir çabayla ağaca tırmanmayı başardı. Çevresi ellerinde mızraklarla onu tutmak için bekleyen insanlarla sarılmıştı.

Onurlu başını havaya kaldırdı ve dehşetli bir sesle kükredi. Sonra ölürken bile olsa intikamını alabilmek için ona ilk saldıran avcının üzerine tüm gücüyle atladı.

Hayvan Masalları

ÖRÜMCEĞİN ISIRIĞI

Çiftçi toprağını kazarken birdenbire koskocaman bir örümcek toprağın üzerine çıkıverdi.

"Ne kadar korkunç örümcek!" diye bağıran çiftçi geri sıçradı.

"Eğer bana dokunursan seni ısırırım!" dedi örümcek, keskin bir sesle. "Seni uyarıyorum. Benim zehirim çok keskindir. Seni büyük acılar içinde hemencecik öldürür!".

Çiftçi örümceğe baktı. Bu kadar uzun konuştuğuna göre, örümcek yalan söylüyor olmalıydı. Birden öne doğru bir adım attı ve çıplak ayağıyla örümceği ezdi.

"Hadi bakalım beni öldürecek misin görelim!" dedi çiftçi.

Ezilen örümcek, ölmeden önce çiftçinin ayağını ısıracak zaman buldu. Ama çiftçi örümcek hakkındaki fikrinde yanılmamıştı. Isırığın yeri birazcık acıdı o kadar...

YÜREĞİN SICAKLIĞI

İki genç devekuşu, gecelerce, günlerce çölde yol aldılar ve sonunda annelerinin yuvasına ulaştılar.

"Anne" dediler, "Kuluçkaya nasıl yatmamız gerektiğini sana sormak istiyoruz. Çünkü, ne zaman yumurtaların üzerine yatsak, hemencecik kırılıveriyorlar...".

Anne devekuşu, onları dinledikten sonra karşılık verdi:

"Daha başka bir sıcaklık gerekiyor!"

"Nasıl bir sıcaklık" diye sordu genç devekuşu.

"Yüreğinin sıcaklığı" dedi anne devekuşu, "Yumurtalarınızı büyük bir sevgiyle gözlemelisiniz. İçinde yetişen minik yavruyu düşünün. Onları ancak büyük bir dikkat ve sabır büyütecek."

Genç devekuşları evlerine döndüler. Dişi devekuşu, yumurtlayınca da yumurtaya ikisi de büyük bir özenle baktılar. Hiçbir gün dikkat ve sevgilerini yumurtadan eksik etmediler. Güçlerinin sonuna geldikleri birgün ise, yumurta çatladı ve minik bir devekuşu kırılan yerden kafasını çıkardı.

Turistik yönleriyle

BAŞTAN BAŞA TÜRKİYE

ULVİ OKAR

ELAZIĞ

YİRMİNCİ yüzyılın başlarına kadar nüfusu çok az ve Harput'un sayfiye bölgesi durumunda olan Elazığ'ın tarihi, Hititlere kadar uzar. Hititler devrinde insanların asıl yaşadıkları bölge Harput idi. Harput'un uzun yıllar adı (İşuva) olarak kullanılmış onun sayfiye bölgesi olan bugünkü Elazığ'a da (Mezraa) denmiştir. Yapılan incelemeye göre, örneğin 1895 yılında Harput'ta 25 bin kişi yaşarken, Mezraa'da ancak 5 bin kişi ya varmış, ya da yok. Osmanlı İmparatorluğu'nun son döneminde padişah Abdülaziz bu bölgede yeni bir kent yarattı. Ordunun da yardımlarıyla gerçekleşen bu yeni kente halk, padişahın adıyla ilgili olarak (Mamüretü'l- Aziz) demeye başladı. Bu ad yavaş yavaş Elaziz haline geldi. Son zamanlarda da Elazığ haline getirildi.

Çok eski yıllardan beri yerleşim bölgesi Harput olduğu için, görülebilecek bütün tarihî kalıntılar Harputta'dır. Harput Elazığ'ın 5 kilometre kuzeyinde, tepe üzerine kurulmuş bir kenttir. Elazığ'ın kurulmadan önce Harput'ta 8-900 arasında dükkân 10 camii, 8 kilise, 10 medrese, 12 han, 90 hamam ve 8 kütüphane olduğu kayıtlardan anlaşılmaktadır. Bugün kıvrıla kıvrıla çıkılan iyi bir yoldan sonra varacağınız Harput'un manzarası, çok güzeldir. Bir kere, Elazığ'ı kuşbakışı seyredersiniz. Etraf insana ürküntü verecek kadar sarp dağlarla çevrilidir. Ama tarihî yapıt ve kalıntı görmek için bu yolculuğu yapmakta gereklidir. Harput'ta neler görebilirsiniz?

Harput Kalesi, çok harap haldedir. Urartular devrinden kaldığı sanılmaktadır. Son onarımın 1370 yılında Dulkadiroğulları döneminde yapıldığı söylenir. Sarp kayalar üzerindeki kaleden kalan kısımlarda ilginç Artuklu figürleri görülebilir. Bu kalenin bir adı da "Süt Kalesi"dir. Harput Kalesi'nin eteklerinde bulunan **Meryem Ana Kilisesi** oldukça sağlam kalmıştır. Eski bir Süryani Kilisesi olan bu kalıntının bir kez 1179, bir kez de 1845 yıllarında esaslı onarım gördüğü kayıtlarından anlaşılmaktadır. **Ulucami,** Harput'taki en eski

KİMLİK KARTI

Yüzölçümü: 9.455 kilometre kare
Trafik No. : 23
İl'in toplam nüfusu: 417.751 (1975 sayımı)
İlçeleri: Ağın, Baskil, Karakoçan, Keban, Maden, Palu, Sivrice.
Denizden yüksekliği: Ortalama 1020 metre.
Komşu illeri: Kuzeyde Tunceli, doğuda Bingöl, güneyde Diyarbakır, batıda Malatya.

ve en önemli yapıdır. Artuklu Hükümdarı Fahrettin Karaaslan tarafından 1557 yılında yaptırılmıştır. Görünüşüne, tuğla süslemeli bölümler, ayrı bir güzellik katar. Çok kıymetli bir minberi vardı, şimdi onu kentteki Kurşunlu Camiye koymuşlar. **Ahmet Bey Camii,** hemen Harput'un girişindedir. Çok harap durumdadır. 1515 yılında Karaçinzade Ahmet Bey tarafından yaptırılmıştır. **Arap Baba Türbesi,** Harput'a girdikten sonra sağ taraftadır. Bir Selçuklu yapıtıdır. Bir adı da Alaca Mesçit olan türbede mumyalı bir ceset bulunur. Bu cesedin türbenin yapıldığı dönemden kaldığı söylenir. Türbenin yapılışı 1280 yılına kadar gider. Kılıç Aslan'ın oğlu Keyhüsrev döneminden yapılmıştır. **Alacalı Camii**'de Harput'ta Kayabaşı semtindedir. Artuklu dönemi yapıtının yapılış tarihi belli değildir. Bölgede yaşayan beylerden Uzun Hasan'ın annesi **Sara Hatun** adına yaptırılan cami, çeşitli yardımcı binalarıyla bir külliye halinde yapılmışsa da, bugün sadece cami ve çeşme görülebilir. Diğer kısımlar yıkılıp gitmiştir. Cami duvarlarında ünlü hattatların, taşlar üzerine hakkettikleri yazı ve kitabeler vardır.

Elazığlıların en büyük ve en güzel piknik yerleri **Hazar Gölü** çevresidir. Birçok dinlenme ve yeri, plaj tesisleri yapılmıştır. Yaz aylarında Elazığlılar kentin 30 kilometre güneyindeki bu göl çevresine giderler. Bugün için yalnız bölgenin değil, yurdumuzun da en büyük elektrik üretim merkezi olan Keban Barajı da Keban ilçesi sınırları içindedir. Elazığ'a gittiğiniz zaman mutlaka bir taşıtla Keban'a gidip akarsudan nasıl elektrik elde edildiğini görmelisiniz. Çayda Çıra, yörenin en ünlü oyunudur. Elde, yanan mumlarla oynanır.

ERZİNCAN

YÜZYILLARDAN beri yurdumuzun en büyük depremklerini geçiren Erzincan kenti, tarihin ilkçağlarından beri, yerleşim bölgeleri olarak göze çarpmaktadır. İlkçağlarda adının (Aziris) olduğu bilinmektedir. Türklerin, Malazgirt savaşlarından sonra Anadolu'ya yerleşmeye başlamalarıyla Mengücekoğulları ve Anadolu Selçukluları bu bölgede yaşamaya başlamışlar, Aziris adı da, Türkler arasında Erzincan halini almıştır.

KİMLİK KARTI

Yüzölçümü: 11.413 kilometrekare
Trafik No: 24
İl'in toplam nüfusu: 284.660 (1975 sayımı)
İlçeleri: Çayırlı-İliç-Kemah-Kemaliye-Refahiye-Tercan
Denizden yüksekliği: Ortalama 1400 metre
Komşu illeri: Kuzeyde Gümüşhane, doğuda Erzurum, güneyde Tunceli, batıda Sivas
Kurtuluş günü: 13 şubat

Erzincan'da büyük depremler olduğunu belirtmiştik. Gerçekten eldeki bilgilere göre çeşitli yıllarda 9 büyük deprem olmuştur. Bunlardan sonuncusu 1939 yılında olanıdır ki, 30 binden fazla insanı öldürmüş, kenti de yerle bir etmiştir. Bu yıkılmadan sonra, yeni Erzincan kenti yeni bir bölgede, baştan kurulmuştur. Bugünkü düzgün kent bu yenisidir. Depremler, tarihî kalıntı bakımından da Erzincan'ı yoksul duruma düşürmüştür. Bugün görülebilecek tarihî kalıntıların çoğu harabe halindedir. Kentin 17 kilometre kadar yakınında Üzümlü bucağına bağlı Altıntepe Köyü'nde yapılan kazılardan Urartu çağına ait çok kıymetli kalıntılar ortaya çıkarılmıştır. **Erzincan Kalesi,** tamamen bir taş yığını halindedir. Bizans çağından kaldığı sanılan kalenin Mengücekoğulları döneminde onarıldığı, fakat depremlerle bugünkü haline geldiği anlaşılmaktadır. **Kale Camii,** Erzincan'ın en önemli yapıtlarındandı. Kanunî Sultan Süleyman döneminde yapılan bu cami de, 1939 depreminde, tamamen yıkılmıştır. **Mamahatun Türbesi,** Tercan ilçesindedir, 13'üncü yüzyıldan kalma bir yapıdır. Gıyaseddin Kayhüsrev'in üvey annesi Huma Hatun için yaptırdığı, bu çok sade türbe, tam anlamıyla Türk-Selçuklu antıdır. **Hekimhanı** ve **Kömürhanı** da Tercan ilçesindeki iki kalıntıdır. Selçuklu dönemi yapıtlarındandır. Tercan da bir de **Kötür Köprüsü** vardır. Tuzla Suyu ile Karasu'nun kesiştiği yerdeki bu köprüyü Alaeddin Keykubat yaptırmıştır.

Melikgazi Türbesi Kemah ilçesindendir. Mengücekoğulları dönemi yapıtı olan bu türbe de 14'üncü yüzyıldan kalmadır. Kemah'ta bir de 17'nci yüzyıldan kalan **Gülalibey Cami** vardır.

TEST TEST

DOĞRU MU YANLIŞ MI?

Aşağıdaki soruların doğru, ya da yanlış olduklarını bulabilir misiniz?

1. Türkiye Büyük Millet Meclisi, 13 ekim 1923'te bir yasayla Ankara'nın başkent olmasını onayladı. Doğru mu? Yanlış mı?

2. Cumhuriyetin ilânından sonra 3 mart 1924 günü Türkiye Büyük Millet Meclisi kararıyla halifelik kaldırıldı ve halife 2'nci Abdülmecit yurt dışına çıkarıldı. Doğru mu? Yanlış mı?

3. Türk kuvvetleri, 9 eylül 1922 günü İzmir'e girdi. Yunanlılar denize döküldü. Batı Anadolu düşman işgalinden arındırıldı. Doğru mu? Yanlış mı?

4. Osmanlı devletinin kurucusu, Orhan Bey'in babası Ertuğrul Bey 1291 yılında ölünce Beyliğin yönetimini Orhan Bey aldı. Doğru mu? Yanlış mı?

5. Sultan 2'nci Mehmet, babasının ölümü üzerine üçüncü kez tahta çıktı. O zaman 19 yaşında olan (Fatih) 2'nci Mehmet, saltanat görgüsü olan, savaşlara katılmış, kumandan olarak yetişmiş bir gençti. İlk uygulaması kardeşi şehzade Yavuz Sultan Selim'i sürgüne göndermek oldu. Doğru mu? Yanlış mı?

6. Alparslan'ın 1071'de Persleri yenmesiyle, Moğol istilâsından kaçan Oğuz boyları Anadolu'ya göç etmeye başladılar. Doğru mu? Yanlış mı?

7. Ünlü "Seyahatnamesi"yle Osmanlı devletinin, en canlı örneklerini günümüze getiren Kâtip Çelebi, Sadrazam Melek Ahmet Paşa'nın yeğeniydi. Doğru mu? Yanlış mı?

8. Sultan 1'inci Mustafa'nın tahtan indirilmesiyle Sultan 4'üncü Murat 11 yaşında annesi Kösem Mahpeyker Valide Sultan'ın vekilliğinde Osmanlı tahtına çıktı. Doğru mu? Yanlış mı?

ÜÇ YANLIŞ

Aşağıdaki metinde üç yanlış var. Bakalım bulabilecek misiniz?

Tevfik Fikret 24 Aralık 1769'da İstanbul'da doğmuş, 19 Ağustos 1915'de gene İstanbul'da ölmüştür. Servet-i Fünun Edebiyatı'mızın baş romancısıdır. Batılı sanat anlayışının yurdumuzda yerleşmesinde büyük emeği geçmiştir. İçinde yaşadığı toplumsal yapıyı, kişileri, tutumu yeren, yeni ve ileri anlayışı getiren şiirleri ile hem zamanında, hem de öldükten sonra sürekli incelenen, tartışılan bir yazar olmuştur. En önemli eserleri: Çalı Kuşu, Şermin, Halûk Defteri'dir.

BEN NEYİM?

Hava dünya üzerine önemli basınç yapar. Bu, deniz seviyesinde 1 santimetre kare başına 1.033 kg.dır. İlk defa İtalyan Fizikçi Toriçelli bunu bularak ilme büyük hizmette bulunmuş, o zamana kadar bilinmeyen hava basıncı ile ilgili olaylar açıklanmıştır. Toriçelli savunusunu havasız bir cam çubuğun içine koyduğu cıva ile kanıtladı. Cıva, onun hava basıncını hesapladığı yerde durdu. Toriçelli'nin cam tüpü ile yaptığı deneyle, yükseğe çıkıldıkça hava basıncının azalacağını ortaya koydu. İşte ben denizden yüksekliği ölçen bir âletim. Beni tanıdınız mı?

ARMAĞANLI SORULAR

Sevgili çocuklar, 35. sayımızdaki, "Armağanlı Sorular"ın doğru yanıtları:

1) Genç Osman. 2) Kariye Camii olacaktı. Doğru yanıtları gönderen arkadaşlarımız arasında yaptığımız çekilişte, aşağıda adları yazılı okurlarımız birer kitap kazandılar.

1) Selma Oğuz (Malatya), 2) Güngör Sağlam (Edremit), 3) Mehmet Ali Şentürk (Manisa), 4) Abdullah Atar (Konya), 5) Selman Kesici (Antalya), 6) Mualla Tunç (İstanbul), 7) İsmet Tonguç (İstanbul), 8) Celal Söke (Kars), 9) Ayla Dilmen (İzmir), 10) Şirin Muslu (Ankara).

1. Dergimiz çizerlerinden olup, daha önce Ormangiller adlı bir seri dizi ile tanıdığımız, Çevre Gazetesi'nde karikatürlerini yayımlayan, ayrıca Yaşar Kemal'in İnce Memet romanını sizler için çizgi-roman olarak çicen ve çocuk yılı nedeniyle yapılan, Uluslararası İstanbul Çocuk Kitapları Fuarı'nda çocuklarca yılın en iyi çizeri seçilen, bu çizerimizin adını biliyor musunuz?

GEÇEN HAFTANIN YANITLARI

DOĞRU MU? YANLIŞ MI?: 1) Doğru, 2) Doğru, 3) Yanlış, 4) Doğru, 5) Doğru, 6) Doğru, 7) Doğru, 8) Doğru, 9) Doğru, 10) Doğru. **ÜÇ YANLIŞ:** 1) Jüpiter kuyruklu yıldız değil, 2) Ay, dünyanın çevresinde döner, 3) Güney tutulmasının öteki adı kuyruklu yıldız tutulması değil. **BEN NEYİM?:** Karnıbahar. **GENEL KÜLTÜR:** 1) c, 2) d, 3) a, 4) c, 5) c, 6) a, 7) a, 8) c, 9) b, 10) c, 11) b, 12) b, 13) b.

BEN NERESİYİM?: Karpatlar.

GENEL KÜLTÜR

1. Amerika'nın gerçek sahibi kimlerdir?
a) İspanyollar
b) İnkalar
c) Kızılderililer
d) Zenciler

2. Kızılderililerin hafif ve altı düz kayıkları vardır. Bu tekneler, tahta bir iskelet üzerine gerilmiş kayın ağacı kabukları ya da Amerika'da yaşayan Bizon denen bir hayvanın derisinden yapılır. Bu kayıkların adını biliyor musunuz?
a) Bot
b) Filika
c) Sandal
d) Kano

3. Ormanlarda yaşayan kızılderililer, Türk göçebelerinin çadırlarına benzeyen,. yarım küre biçiminde çatılmış, esnek direklerin ağaç kabukları ile örtülmesiyle yapılmış, çadırlarda yaşarlardı. Bu çadırın adını biliyor musunuz?
a) Otağ
b) Algonik
c) Örtünek
d) Vigvam

4. Kızılderili tanrısının simgesi olan, her kabilede biçimleri değişik, ağaçtan yapılan, özel günlerde ateş yakılıp çevresinde dans edilen, Manitu (Tanrı)yı simgeleyen sembolün adını biliyor musunuz?
a) Mabut
b) Heykel
c) Büst
d) Totem

5. Toprakları ve özgürlükleri ellerinden alındıktan sonra, tüm kızılderililer, Karadağlar bölgesine çekildiler. Ve onları imha etmek isteyen bir Amerikan generali, kızılderililerin büyük kayıplar vermesine karşın tuzağa düşürülüp yenildi. Tarihe bir kızılderili düşmanı olarak geçen; bu generalin adını biliyor musunuz?
a) General Paton
b) Abraham Linkoln
c) Maks Stiv
d) General Kastır

6. Kızılderililer pantolonları deriden yaparlardı. Paçalarının yanlarını at yelesiyle süslerlerdi. Bu pantolonlar soğuk geçirmez ve oldukça da dayanıklıydı. Bu pantalonlara ne ad verildiğini biliyor musunuz?
a) Kot
b) Kısbet
c) Mitas
d) Potur

7. Son kızılderili reislerinden biri olup, Amerikan ordusunun baskıları yüzünden Kanada'ya kabilesi ile göçen, sonra yurduna dönen, doktorluğu ile de ün yapan bu bilge kızılderili reisini tanıyor musunuz?
a) Cerenimo
b) Oturan boğa
c) Çelikyürek
d) Kara - Kartal

8. Eskiden fotoğraf çekerken iyi sonuç alabilmek için, flaş yerine bir aydınlatıcı kullanılırdı. Bu aydınlatıcıdan parlarken büyük bir ses çıkardığı için, yerliler çok korkarlardı. Bu aydınlatıcının adını biliyor musunuz?
a) Flaş
b) Spot
c) Mağnezyum-flaş
d) Projektör

9. Daha önce ülkemizde bulunmayan. Anavatanı Güney Amerika olan saçak gövdeli bol yapraklı, meyvaları kabuksuz, A,C, vitaminleri bulunan, patlıcangillerden bir bitki meyvesi.
a) Fasulye
b) Biber
c) Domates
d) Lahana

BEN KİMİM?

1902 yılında Amerika'nın Salinas kentinde doğdum. Orta öğrenimimi yaptıktan sonra çeşitli işlerde çalıştım. Dülgerlikten gazeteciliğe kadar her işe girdim çıktım. 1929'da ilk romanım "Altın Kupa"yı yayımladım. Bundan sonra 1932 yılında sesimi duyurdum ve kitaplarım peş peşe satılmaya başladı. Ve bu ara edebiyat dalında vearilen çeşitli edebiyet ödüllerini aldım. İkinci Dünya Savaşı sırasında, Avrupa'da savaş muhabirliği yaptım. Çeşitli ülkeleri dolaşarak, bazı gezilerle ilgili yazılarımı, gezi notları olarak yayımladım. 1962 yılında Nobel Edebiyat Ödülü'nü aldım. En önemli yapılarım arasında: Gazap Üzümleri, İnci Avcıları, Bitmeyen Kavga sayılabilir. Beni tanıdınız mı?

BEN NERESİYİM?

Bir Avrupa kentiyim. Tam ortadan büyük bir ırmak geçer, Adı Sen'dir. Üzerinde küçük büyük on tane kadar köprü vardır. Bunlardan en önemlisinin adı, Ponnöf'tür. İçimde ünlü Notr-dam Katedreli vardır. Her gün dünyanın her yerinden gelen sekizyüzbin kadar turist benim tarihî yerlerimi, müzelerimi gezerler. Bu müzelerden en önemlisi Luvr müzesidir. İçinde dünyanın en ünlü ressamlarına ait tablolar vardır. Bir de demirden kulem vardır tam ortamda Eyfel adlı bir mimar yapmıştır. Ben neresiyim anımsadınız mı?

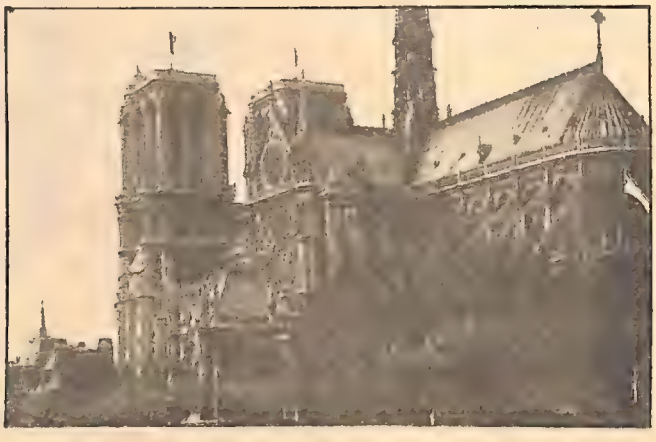

akıllı bir gelecek için...

Yalnızca oynayıp eğlenmek için değildir oyuncaklar. Zekânın, akıl yürütebilme yeteneğinin ilk öğretmenidirler.
Düşünmeyi, zorlukları aşabilmeyi öğretir o minicik beyinlere.
Yaşamak oyuncak değil ciddi bir şeydir çünkü.
EVRİM'in zekâ geliştiren, eğitici oyun dizileri çocuklarınızın 'akıllı' yarınlara hazırlanmasında daima onlarla birliktedir.

evrim
bilimsel eğitim araçları anonim şirketi
Valikonağı Cad. Mim Kemal apt. No:10
Kat:3 Nişantaşı-İstanbul
Tel: 46 10 78/79

LÜTFEN BİLGİ GÖNDERİNİZ
İSİM =
ADRES =

PUL KÖŞESİ

izzet kılınç

PUL KOLEKSİYONU ÇEŞİTLERİ-8

Geçen hafta "BURSA '0, POSTA PULLARI III. ULUSAL GENÇLİK SERGİSİ" nedeniyle "Pul Koleksiyonları Çeşitlerine" bir hafta ara vermek zorunda kalmıştık.

Bu hafta kaldığımız yerden devam edeceğiz.

Bu sayımızda sizlere sekizinci ve son koleksiyon biçimi olan, "DAMGA KOLEKSİYONUNU" anlatacağız.

DAMGA KOLEKSİYONU

BU koleksiyon biçimi, "Günümüzde, zarfların üzerinde iptal edilmiş pulların, damgalarını toplamakla yapılmış damga koleksiyonu" ve "Damga devrine ait damgaların toplanmasıyla yapılan damga koleksiyonu" olmak üzere ikiye ayrılır.

Bu iki çeşit damga koleksiyonunu sırasıyla sizlere anlatmaya çalışalım:

1) GÜNÜMÜZDE, ZARFLARIN ÜZERİNDE İPTAL EDİLMİŞ PULLARIN, DAMGALARINI TOPLAMAK SURETİYLE YAPILMIŞ DAMGA KOLEKSİYONU: Adından da anlaşılacağı gibi, günümüzde kullanılan, bir başka deyişle posta pulu bulunduktan sonra, pulları iptal etmek amacıyla zarflardaki pullar, bu damgayla iptal edilmektedir.

Posta pullarını iptal etmek amacıyla kullanılan normal posta damgalarını, zarfları toplamak suretiyle damga koleksiyonu yapılır. Buna "GÜNÜMÜZDE ZARFLARIN ÜZERİNDE İPTAL EDİLMİŞ PULLARIN, DAMGALARINI TOPLAMAK SURETİYLE YAPILMIŞ DAMGA KOLEKSİYONU" denir.

Damgaların şekillerine göre düzenlenmiş bir koleksiyon biçimi oluşturulur. Örneğin yuvarlak damgalar, oval damgalar, altıgen damgalar, makine damgaları v.b. gibi, biçimlerine göre düzenlenir.

2) DAMGA DEVRİNE AİT DAMGALARIN TOPLANMASIYLA YAPILAN DAMGA KOLEKSİYONU: Pulun bulunuşundan önce, biliyoruz ki, pul yerine bütün devletlerde DAMGA kullanılırdı.

İşte puldan önce, pul yerine damga kullanılan bu devire, DAMGA DEVRİ denir.

Damga devrine ait damgaların, puldan önceki devirde kullanılan damgaların toplanmasıyla oluşan koleksiyon biçimine, "DAMGA DEVRİNE AİT DAMGALARIN TOPLANMASIYLA YAPILAN DAMGA KOLEKSİYONU" DENİR:

Puldan evvelki damgaların tesbit edilmesi, çok fazla bir filatelik bilgi gerektiği gibi, bu tarihî damgaların elde edilmesi ise ayrı bir maddî güç gerektirir.

Bu nedenle, bu damgaların koleksiyonu çok güç ve pahalıya malolan bir koleksiyon biçimidir. Ama böyle bir koleksiyon yapıldığı zaman da değeri aynı oranda, çok yüksektir.

Özellikle bizim ülkemizde, Osmanlı İmparatorluğu'na kadar uzanan bir damga koleksiyonu olup, Osmanlı İmparatorluğu'nun büyüklüğü (çok fazla bir alana yayılması nedeniyle) ile aynı orantıda olup, bu nedenle çok büyük ve çok çeşitlidir.

Hemen hemen tamamı Osmanlı devrine ait bu damgaların çeşitlerini Sayın Av. M. Müfahham AKOBA'nın "Türkiye'de Pul ve Pulculuk" kitabından faydalanarak, gelecek hafta sizlere sunacağız.

Haftaya yeniden sizlerle birlikte olmak ümidiyle, en güzel günler sizlerin olsun, sevgili çocuklar.

BİZİM İÇİN YAZILANLAR

Türkiye'de yayınlanmakta olan, ünlü pul dergilerinden "TÜRK PULLARI HABERLER DERGİSİ", geçtiğimiz günlerde yayınladığı 169. sayısında bize de yer vermiştir.

TÜRK PULLARI HABERLER DERGİSİ 169. sayısının, 42. sayfasında bizim için yazılan yazıyı aynen sizlere sunuyoruz.

"MİLLİYET ÇOCUK DERGİSİNDE PULCULUK KONUSUNDA YAZILAR BAŞLADI"

Milliyet gazetesinin yayınlamış olduğu, "Milliyet Çocuk Dergisi"nde pulculuk konusunda yazılar 19.5.1980 tarihinden itibaren yayınlanmaya başlamıştır.

Değerli arkadaşımız Sayın İzzet Kılınç'ın her hafta yazdığı yazıların Türk filatelisine katkısı olacağına, dev adımlarla ilerleyen filatelimize yeni gençler kazandıracağı kesindir.

Sayın İzzet Kılınç kardeşimizi kutlar, tüm filatelistlere bu yazılan yazıları okumalarını tavsiye ederiz.

BURSA 80, POSTA PULLARI
3. ULUSAL GENÇLİK SERGİSİ'ni GÖRÜNÜZ

GENÇ GAZETECİLERE KONU

Gazetemizin önümüzdeki sayılarında çöp, hava kirlenmesi, gürültü, nesli tükenen hayvanlar, erozyon gibi konuları işleyeceğiz. Bu konularda genç gazetecilerden haber bekliyoruz. Yalnız dikkat edin! Yazı değil, gazete haberi...

Çevre Gazetesi

ÇEVREMİZ EN DEĞERLİ VARLIĞIMIZDIR

DEVRİM ATİLA ALPÖGE
SAYI 9
ATİLA ALPÖGE

BALIKLAR GENE GÜNÜN KONUSU

GENÇ GAZETECİLER, YURDUN HER YANINDA BALIK SORUNUNU İNCELEDİLER

Bu sayıda sevinerek Genç Gazeteciler'in başarısını vurguluyoruz. Yurdun her yanında Genç Gazeteciler kolları sıvadılar ve balık sorununa eğildiler. Söyleşi yaptılar, araştırdılar, gözlediler. İşte bu çabanın başarılı ürünleri!

BALIKLAR AZALIYOR

Genç Gazeteci Mithat Gönen yazıyor

Balıkçılara göre, tuttukları balık sayısı geçen yıllara oranla daha az. Balıktan kısa sürede çok para kazanmak isteyenler ve denizlerin kirletilmesi bu azalmanın nedenleri. Balıkçıların zararlı ve yanlış yöntemlerle avlandıkları söyleniyor. Örneğin dinamitle... Ayrıca balıkların yumurtlama döneminde yumurta ve yavruları dipten çeken ağların kullanılmasının da son derecede zararlı olduğu belirtiliyor.

ESKİŞEHİR BALIKÇILARI

HAZAR GÖLÜNDE...

TORUNLAR İÇİN DİLEK

Genç Gazeteci Tan Ener bildiriyor

Şarköy'ün Kalamış köyünde oturan amatör balıkçı Behiç Başak'la bir söyleşi yaptım. Şunları anlattı:

"Ben balıkçılığa 8 yaşında İstanbul Paşabahçe'de Sultaniye Çayırı'nın kıyılarında başladım. Şimdi burada oturuyorum. Marmara'nın balık bakımından en zengin yerini araştırdım ve buraya yerleştim. Burada 30'dan fazla çeşit balık tuttum. Bunların başlıcaları, tekir, lüfer, karagöz, kefal... Bugün ise 80 santim boyunda bir levrek tuttum. Çevrem şimdilik Marmara'nın en temiz yerlerinden biri. Dilerim, hep böyle kalır, torunlarım da 80 santimlik levrek tutabilir.

Genç Gazeteci Pınar Boyacı bildiriyor

İzmit Körfezi'nde Gebze'nin Eskihisar köyündeki balıkçılarla söyleşi yaptım. Şunları söylediler:

"Eskiden burada dalyan kurulacak ölçüde büyük balık akını olurdu. Her türlü balık bulunurdu. Hatta uskumru ve lüfer tenekeler dolusu tutulurdu. Kocaeli'nin sanayi bölgesi yapılması sonucunda bazı balık türleri yok oldu, balık sayısı azaldı, dalyanlar kalktı. Balık yatakları tahrip oldu. Deniz suyunun zehirli fabrika artıklarıyla kirlenmesi üremeyi azalttı. Sudaki oksijenin çok azalması balık neslini neredeyse tüketti. Eskiden Körfez'de görülen yunus balıkları yok oldu, yerine köpek balıkları belirdi."

DİNAMİT VE BALIKLAR

Genç gazeteci Yusuf Ş. Fakıoğlu bildiriyor

Balık avlamanın en zararlı yollarından birinin dinamit kullanmak olduğu açıklandı. Uzmanlara göre atılan dinamit büyük küçük her türlü balığı bir anda öldürüyor. Ayrıca balık yumurtalarını ve yavrularını da yok ettiği için balıkların çoğalmasını durduruyor. Patlamanın gürültüsünden etkilenen balıklar ise, göç ederek gidiyorlar. Ölü balıkların bir kısmı kıyılara vurarak, oradaki kirliliği artırıyorlar. Uzmanlar dinamitle balık avcılığının ivedilikle önlenmesi gerektiğini söylediler.

Genç Gazeteci Bilgehan Yalçın yazıyor

Elazığ Hazar Gölü'nde balıkların sonbahara doğru gölün derinliklerine indikleri gözlendi. Gölün tek balıkçısı İrfan Fidan'a bunun nedenini sordum. Söylediğine göre, balıklar kışa hazırlık yapıyorlar. Kışın gölün yüzeyindeki sular soğuyacağı için balığın şimdiden kendini alıştırması gerekiyor. Önemli bir neden de oksijen azlığı. Derin sularda oksijen daha az. Buna da alışmak için zaman gerekiyor.

mırnav *Yazan ve çizen : Sinan Gürdağcık*

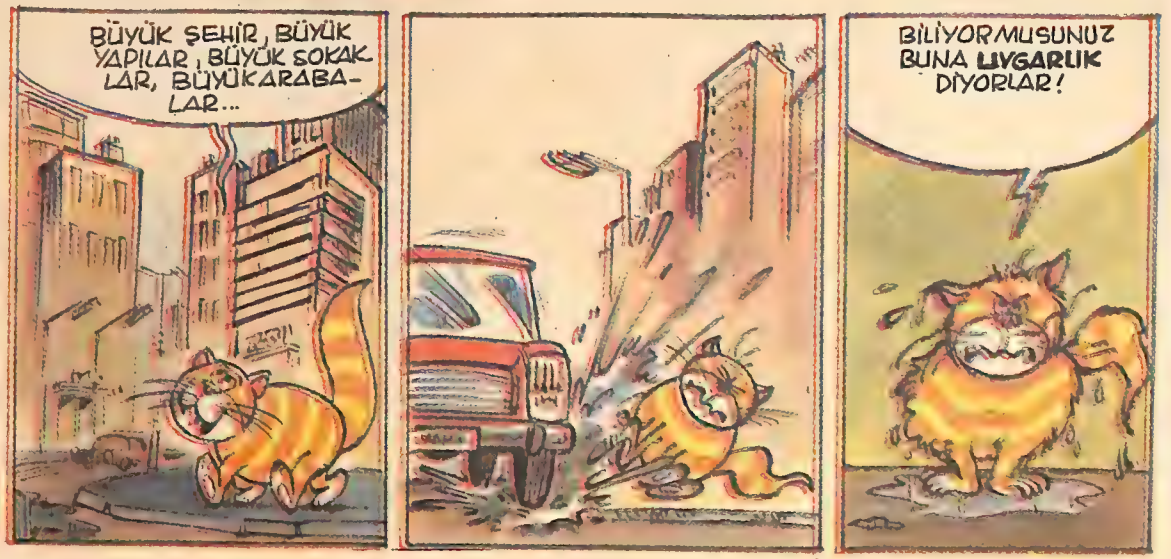

HAFTADAN HAFTAYA

GENÇ GAZETECİ BELGESİ

Şimdiye kadar 8 arkadaşınızın yazdığı haberler gazetemizde yayınlandı. Böylece bu arkadaşlarınız "Genç Gazeteci" oldu. Onlara birer Genç Gazeteci Belgesi veriyoruz. Ancak bize bir vesikalık fotoğraf ile adreslerini yollamaları gerekiyor. Fotoğrafların arkasına ad ve soyadlarını da yazsınlar. Biz onlara üzerine fotoğraf yapıştırılmış damgalı bir belge yollayacağız. Fotoğraflar, Çevre Gazetesi, Milliyet Çocuk Dergisi, Milliyet Gazetesi Cağaloğlu, İstanbul adresine yollasınlar.

Genç Gazeteci olmak isteyen diğer arkadaşlar bize gazetemizin ilgilendiği konularda haberler ulup yazsınlar. Dikkat edecekleri şey konuların çevre olayları ile ilgili olması, haber niteliği taşıması ve 50-100 sözcük arası uzunlukta olması. Haydi kolları sıvayın; güzel haberler bulun. Haberleri güzel yazın ve Genç Gazeteci Belgenize kavuşun. Ancak unutmayın; belegeyi, yazısı yayınlananlara veriyoruz.

ÇEŞİTLEME

GÜNEŞ SİSTEMİ NEDİR?

DÜNYAMIZIN da içinde bulunduğu güneş sistemi sonsuz uzay boşluğundaki pek çok sistemden birisidir. Güneş sistemi güneşten ve dokuz büyük gezegenden oluşur. Tüm bu gezegenler belli bir yörünge izleyerek güneşin çevresinde dönerler. Bu gezegenler birer ışık kaynağı değildir. Işıklarını güneşten alırlar ve bu ışıkları yansıtırlar.

Kendi yörüngesinde güneşin çevresinde dönen gezegenlerin ayrı ayrı hızları vardır. Bu gezegenlerin de kendi uyduları vardır. Bu uydular da o gezegenlerle birlikte dönerler. Örneğin dünyamızın uydusu vardır. Bu uydular gezegenlere çekim yasasıyla bağlıdırlar. Gezegenlerin çevresinde hızla döndükleri için santrifüj gücüne sahiptirler. Bu yüzden gezegenlerle uydular çarpışmazlar.

Güneş sisteminin oluşumu üstüne günümüzde çeşitli tartışmalar sürmektedir. Bu alanda çeşitli bilimsel araştırmalar yapılmakta, bilimsel tezler ortaya atılmaktadır. Bu tezlerden birisi de güneşin çevresindeki gaz kümelerinin zamanla yoğunlaşarak gezegenleri oluşturduğudur.

Güneş sisteminin güneşe göre sıralamasında şu gezegenler yer alır: Merkür, venüs, dünya, mars, asteroit denilen küçük gezegenler, jüpiter, satürn, urünüs, neptün, plüton.

Güneş aslında büyük bir yıldızdır. Dünyayla arasındaki uzaklık 150 milyon kilometredir. Güneşteki hidrojen gazı sürekli olarak helyuma çevrilir. Böylece ışık ve ısı oluşur. Bu dev bir enerji demektir. Güneşin merkezinde ısı yaklaşık 18 milyon derecedir. Güneş ışığı saniyede 300.000 km hızla gider. Bu ışıklar dünyaya yaklaşık 8 dakikada varırlar. Güneşe en yakın gezegen merkürdür. Merkürün en büyük özelliği bir yüzünün çok sıcak, öteki yüzünün ise çok soğuk olmasıdır. Bunun nedeni bir yüzünün sürekli olarak güneşe dönük bulunmasıdır. Merkür güneş çevresini 88 günde alır.

Venüs en parlak gezegenlerden birisidir. Güneş çevresini 225 günde alır. Dünyadan biraz daha küçüktür. Dünyamız ise güneşin çevresini 365 günde döner. Buna bir yıl denir. Dünya kendi çevresinde ise 24 günde döner. Dünyamızın uydusu aydır.

Mars dünyamızdan yaklaşık olarak 56 milyon kilometre uzaklıktadır ve güneş çevresindeki turunu 687 günde tamamlar. Marsın uydularının adı phobos ve deimosdur.

Asteroit adı verilen küçük gezegenler topluluğu mars ve jüpiter arasındaki büyük boşlukta yer alırlar. Asteroitlerin en büyüğü cerestir. Bunun çapı 770 kilometredir.

Jüpiter güneş sisteminin en büyük gezegenidir. Dünyamızdan yaklaşık 1500 defa büyüktür. Kendi çevresinde 10 saatte döner. Güneşin çevresindeki turu ise 11 yıl sürer. Jüpiter çok soğuk bir gezegendir. Isı sürekli olarak sıfırın altındadır. 12 uydusu vardır. Bunların en büyüğü ganynededir.

Satürn jüpiterden sonra ikinci büyük gezegendir. Güneşin çevresinde 29 yılda döner. Neptün ise güneşin çevrisini 165 yılda alır. Bu gezegenin iki uydusu vardır. Uranüs güney çevresindeki turunu 84 yılda tamamlar. Bu gezegenin iki uydusu vardır.

1930 yılında keşfedilen plüton güneşe en uzak olan gezegendir. Bu gezegende ısı ortalama eksi 220'dir.

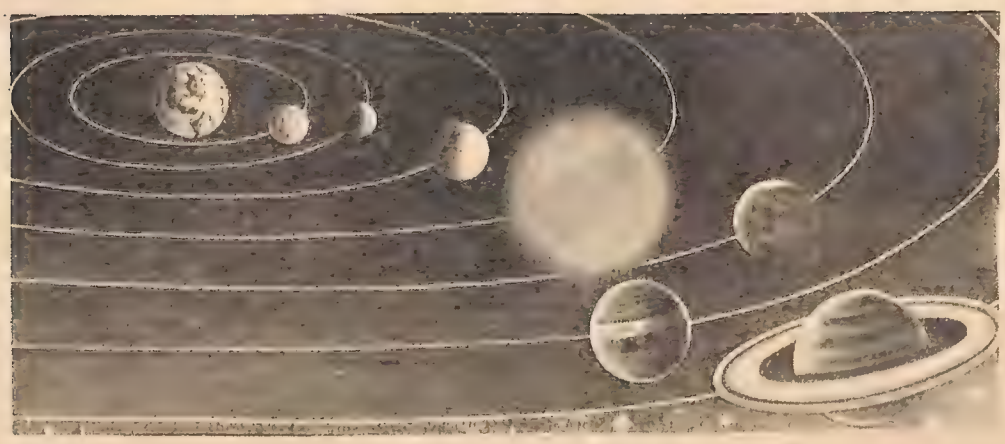

ÇEŞİTLEME

GÜNEŞ SİSTEMİ NEDİR?

DÜNYAMIZIN da içinde bulunduğu güneş sistemi sonsuz uzay boşluğundaki pek çok sistemden birisidir. Güneş sistemi güneşten ve dokuz büyük gezegenden oluşur. Tüm bu gezegenler belli bir yörünge izleyerek güneşin çevresinde dönerler. Bu gezegenler birer ışık kaynağı değildir. Işıklarını güneşten alırlar ve bu ışıkları yansıtırlar.

Kendi yörüngesinde güneşin çevresinde dönen gezegenlerin ayrı ayrı hızları vardır. Bu gezegenlerin de kendi uyduları vardır. Bu uydular da o gezegenlerle birlikte dönerler. Örneğin dünyamızın uydusu vardır. Bu uydular gezegenlere çekim yasasıyla bağlıdırlar. Gezegenlerin çevresinde hızla döndükleri için santrifüj gücüne sahiptirler. Bu yüzden gezegenlerle uydular çarpışmazlar.

Güneş sisteminin oluşumu üstüne günümüzde çeşitli tartışmalar sürmektedir. Bu alanda çeşitli bilimsel araştırmalar yapılmakta, bilimsel tezler ortaya atılmaktadır. Bu tezlerden birisi de güneşin çevresindeki gaz kümelerinin zamanla yoğunlaşarak gezegenleri oluşturduğudur.

Güneş sisteminin güneşe göre sıralamasında şu gezegenler yer alır: Merkür, venüs, dünya, mars, asteroit denilen küçük gezegenler, jüpiter, satürn, urünüs, neptün, plüton.

Güneş aslında büyük bir yıldızdır. Dünyayla arasındaki uzaklık 150 milyon kilometredir. Güneşteki hidrojen gazı sürekli olarak helyuma çevrilir. Böylece ışık ve ısı oluşur. Bu dev bir enerji demektir. Güneşin merkezinde ısı yaklaşık 18 milyon derecedir. Güneş ışığı saniyede 300.000 km hızla gider. Bu ışıklar dünyaya yaklaşık 8 dakikada varırlar. Güneşe en yakın gezegen merkürdür. Merkürün en büyük özelliği bir yüzünün çok sıcak, öteki yüzünün ise çok soğuk olmasıdır. Bunun nedeni bir yüzünün sürekli olarak güneşe dönük bulunmasıdır. Merkür güneş çevresini 88 günde alır.

Venüs en parlak gezegenlerden birisidir. Güneş çevresini 225 günde alır. Dünyadan biraz daha küçüktür. Dünyamız ise güneşin çevresini 365 günde döner. Buna bir yıl denir. Dünya kendi çevresinde ise 24 günde döner. Dünyamızın uydusu aydır.

Mars dünyamızdan yaklaşık olarak 56 milyon kilometre uzaklıktadır ve güneş çevresindeki turunu 687 günde tamamlar. Marsın uydularının adı phobos ve deimosdur.

Asteroit adı verilen küçük gezegenler topluluğu mars ve jüpiter arasındaki büyük boşlukta yer alırlar. Asteroitlerin en büyüğü cerestir. Bunun çapı 770 kilometredir.

Jüpiter güneş sisteminin en büyük gezegenidir. Dünyamızdan yaklaşık 1500 defa büyüktür. Kendi çevresinde 10 saatte döner. Güneşin çevresindeki turu ise 11 yıl sürer. Jüpiter çok soğuk bir gezegendir. Isı sürekli olarak sıfırın altındadır. 12 uydusu vardır. Bunların en büyüğü ganynededir.

Satürn jüpiterden sonra ikinci büyük gezegendir. Güneşin çevresinde 29 yılda döner. Neptün ise güneşin çevrisini 165 yılda alır. Bu gezegenin iki uydusu vardır. Uranüs güney çevresindeki turunu 84 yılda tamamlar. Bu gezegenin iki uydusu vardır.

1930 yılında keşfedilen plüton güneşe en uzak olan gezegendir. Bu gezegende ısı ortalama eksi 220'dir.

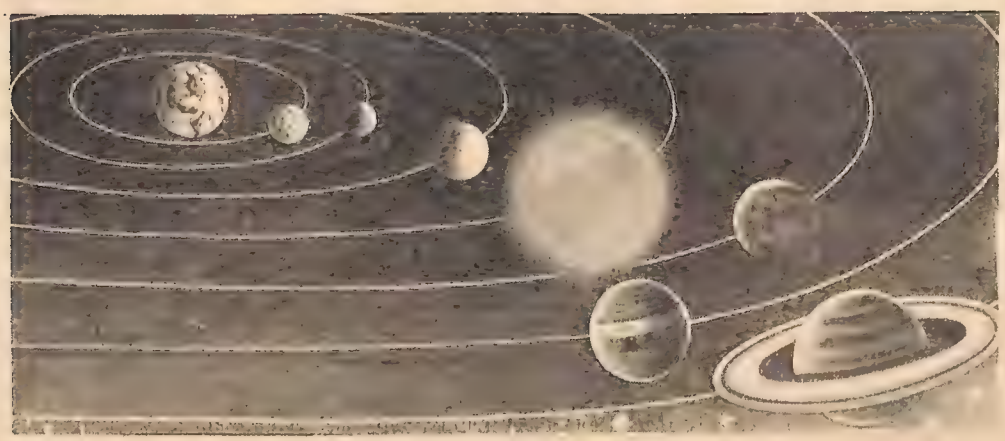

ÇEŞİTLEME

TENİS İLK KEZ NE ZAMAN BAŞLADI?

BAZI oyunlar kendiliğinden doğmuşlardır. Bazı oyunların gelişmesi ise yüzyıllar almıştır. Tenisin de çok eski bir geçmişi vardır. Yunanlıların ve Romalıların oynadıkları bir çeşit oyun günümüzdeki tenis oyununun atası sayılmaktadır. Bazı uzmanlar ise tenisin ilk kez Mısır'da, İran'da ya da Arabistan'da ortaya çıkmış olabileceğini öne sürmektedirler.

Eski zamanlarda tenis İngiltere'de ve Fransa'da saraylıların çok ilgi gösterdikleri bir oyun olmasından ötürü kral oyunu olarak adlandırılmıştır.

Bir oyun adı olarak "tenis" sözcüğü ise ilk kez 1400 yılında basılan bir kitapta yer almıştır. İngiltere kralı VIII Henry ise 1529 yılında bir tenis kortu yaptırmıştır.

Yurdumuzda ise tenis oyunu yeni yeni ilgi görmeye başlayan bir açık hava sporudur.

SİLİKON NEDİR?

HERGÜN üstünde yürüdüğümüz ve yaşadığımız yeryüzünün, büyük ölçüde silikon maddesinden oluştuğunu biliyor muydunuz?

Silikon, yeryüzünde en sık raslanan ikinci elementtir. Yalnız silikon tek başına bulunmaz. Yani bir ya da birden fazla elementle birlikte bulunur. Silikon hemen hemen tüm kayaların ana maddesidir.

Çamurda ise yüzde 50 oranında silikon bulunur. Bitkilerde bile belli oranlarda silikon vardır. Yeryüzünde bulunan silikonun çoğu oksijen silikon bileşiği olarak yer alır. Buna silisyum dioksit denir. Kuarz, silisyum dioksidin farklı biçimleridir. Eskiden beri silisyum dioksitten cam yapımında yararlanılır.

Saf silikonun hiçbir kullanımı yoktur, ama silikon bileşikleri endüstride çok değerli maddeler olarak kullanılırlar.

Silikon çeliğe de katılır. Kullandığımız çeliğin içinde yüzde 2-6 oranında silikon vardır. Silikonun çelikle birlikte kullanılmasının başlıca nedeni çeliği daha dayanıklı kılmasıdır. Çeliğe az miktarda silikon eklendiği zaman o madde elektrikli ev araçlarının yapımı için çok elverişli olur. Kimya endüstrisinde de silikon bileşiFleri farklı amaçlar için kullanılır. Silikon ayrıca madeni boyaların da önemli bir hammaddesidir.

PARAZİT NEDİR?

TÜM canlılar birbirlerine bağlı olarak yaşarlar. Ama parazit dediğimiz şey, başka organizmalarla birlikte çok özel bir biçimde yaşar. Parazit bağımlı olduğu canlıdan yalnızca alır, ona hiçbir şey vermez.

Bir parazit, bitki ya da hayvan olabilir. Ve bir başka bitkiyle ya da hayvanla beslenebilir. Kimi zaman parazitler yerleştikleri canlıya o kadar çok zarar verirler ki, o canlı ölebilir ya da çürüyebilir.

Her türlü parazit büyük miktarda yeni parazitler üretir. Bu parazitler çok dayanıklıdır. Yoksa beslendikleri organizma ile birlikte kendileri de yok olurlardı.

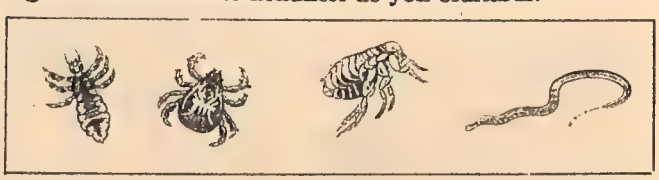

Parazitlere verilebilecek en bildik örnekler; bağırsak solucanları, bağırsak kurtları, tenyalardır. Bu hayvanlar insanların ya da hayvanların bağırsaklarına yerleşirler ve organizmanın besinini emerler. Karşılığında da hiçbir şey vermezler.

Bir başka parazit de mantardır. Mantarlar özellikle ağaçların diplerine yerleşirler. Bunun başlıca nedeni mantarların ağaçların köklerine giden özsularla beslenmeleridir.

PEMBE TAVŞAN

TOP

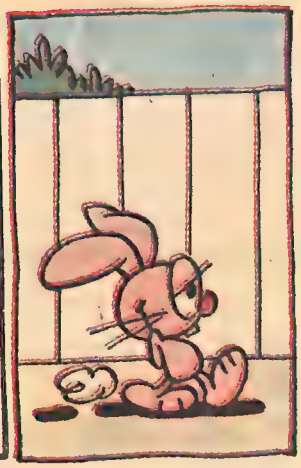

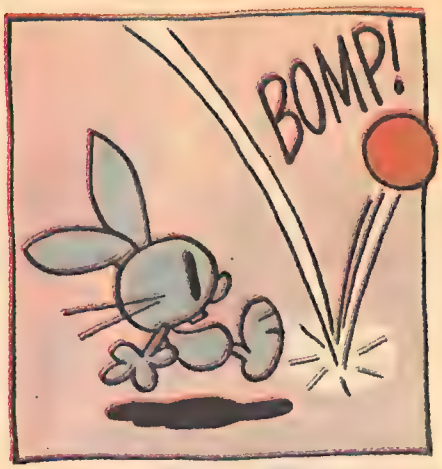

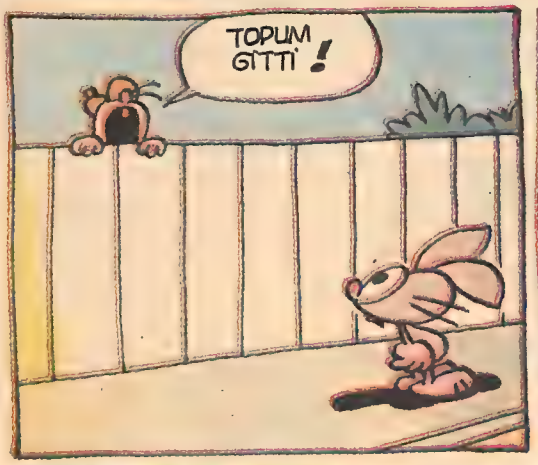

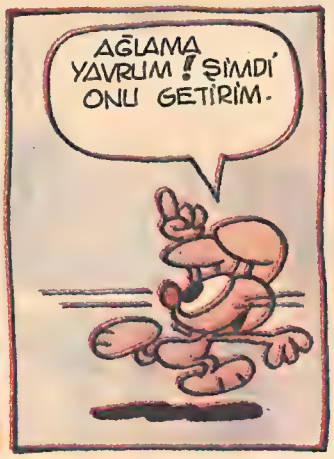

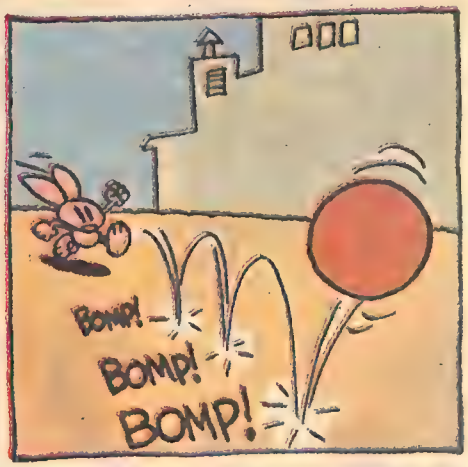

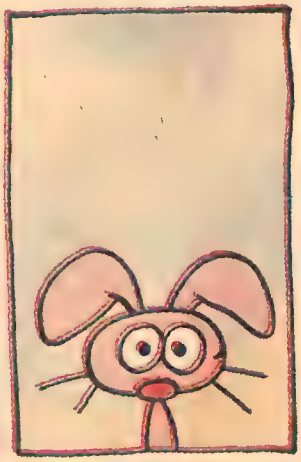

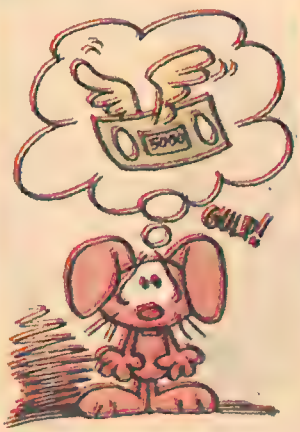

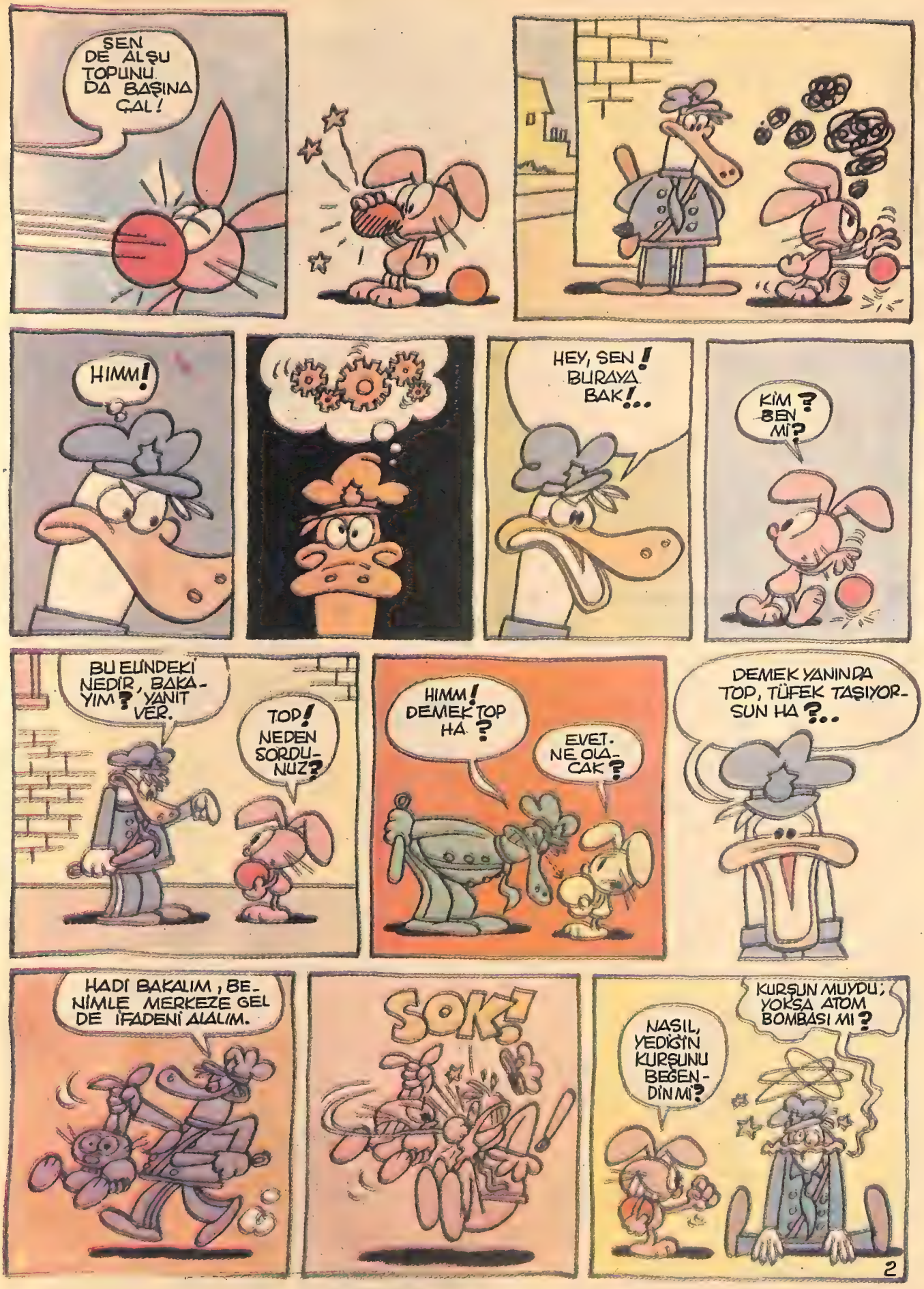
SEN DE ALŞU TOPUNU DA BAŞINA ÇAL!
HIMM!
HEY, SEN! BURAYA BAK!..
KİM? BEN Mİ?
BU ELİNDEKİ NEDİR, BAKAYIM? YANIT VER.
TOP! NEDEN SORDUNUZ?
HIMM! DEMEK TOP HA?
EVET. NE OLACAK?
DEMEK YANINDA TOP, TÜFEK TAŞIYORSUN HA?..
HADİ BAKALIM, BENİMLE MERKEZE GEL DE İFADENİ ALALIM.
SOK!
NASIL, YEDİĞİN KURŞUNU BEĞENDİN Mİ?
KURŞUN MUYDU; YOKSA ATOM BOMBASI MI?
2

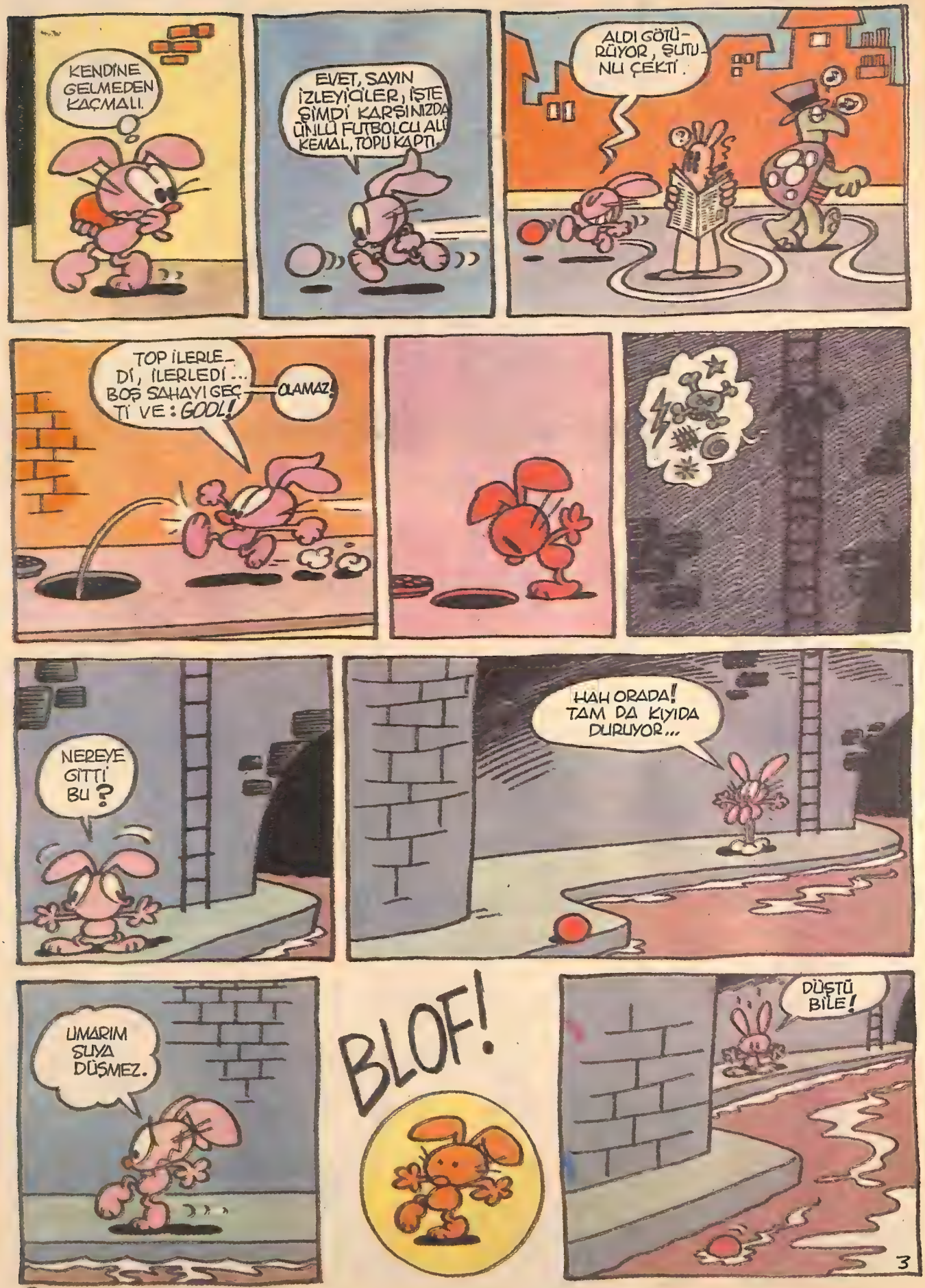
KENDİNE GELMEDEN KAÇMALI.
EVET, SAYIN İZLEYİCİLER, İŞTE ŞİMDİ KARŞINIZDA ÜNLÜ FUTBOLCU ALİ KEMAL, TOPU KAPTI.
ALDI GÖTÜRÜYOR, ŞUTU NU ÇEKTİ.
TOP İLERLEDİ, İLERLEDİ... BOŞ SAHAYI GEÇTİ VE: GOOL!
OLAMAZ!
NEREYE GİTTİ BU?
HAH ORADA! TAM DA KIYIDA DURUYOR...
UMARIM SUYA DÜŞMEZ.
BLOF!
DÜŞTÜ BİLE!
3

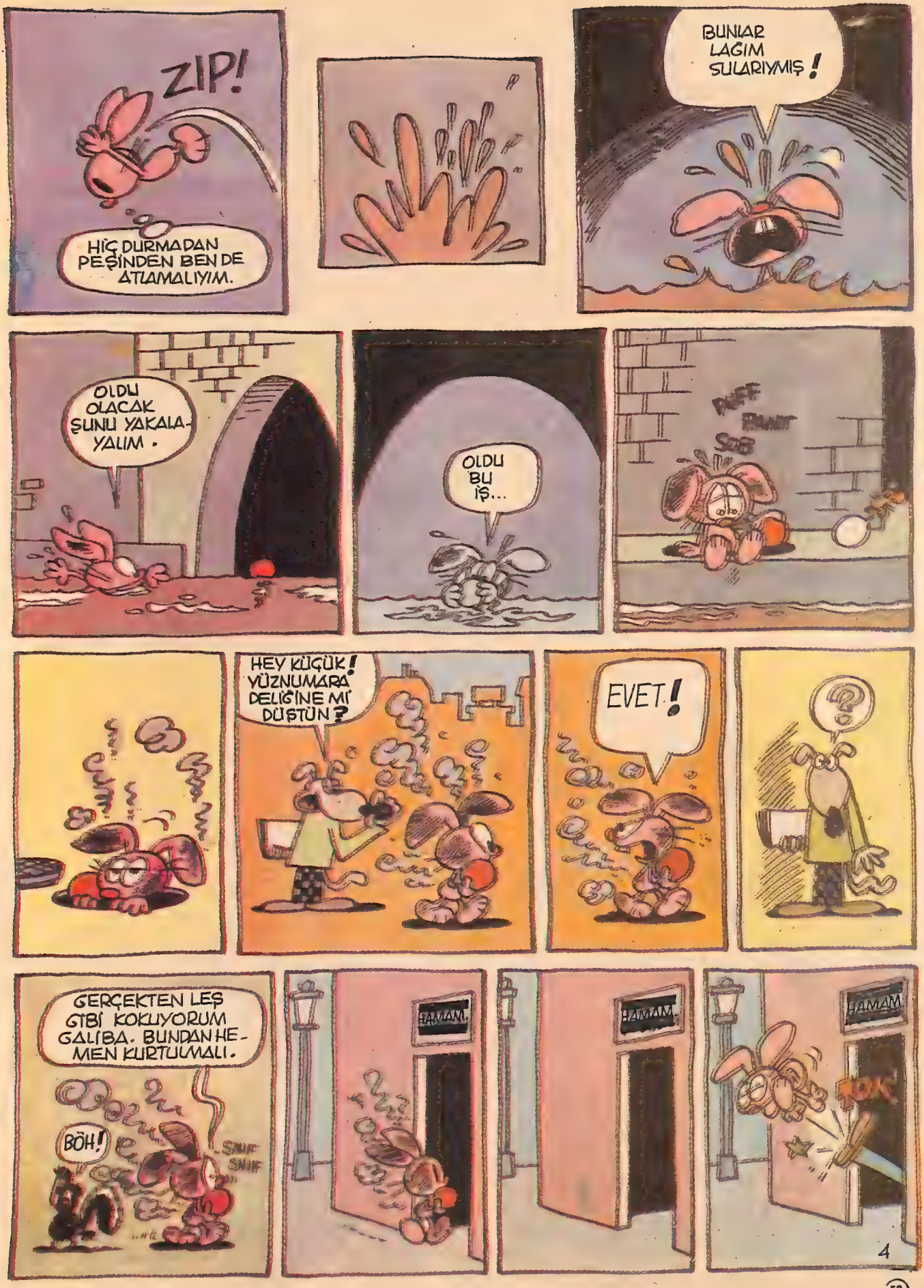
ZIP!
HİÇ DURMADAN PEŞİNDEN BEN DE ATLAMALIYIM.
BUNLAR LAĞIM SULARIYMIŞ!
OLDU OLACAK ŞUNU YAKALAYALIM.
OLDU BU İŞ...
PUFF
PANT
SOB
HEY KÜÇÜK! YÜZNUMARA DELİĞİNE Mİ DÜŞTÜN?
EVET!
GERÇEKTEN LEŞ GİBİ KOKUYORUM GALİBA. BUNDAN HEMEN KURTULMALI.
BÖH!
SNIF
SNIF
HAMAM
HAMAM
HAMAM
TOK
4

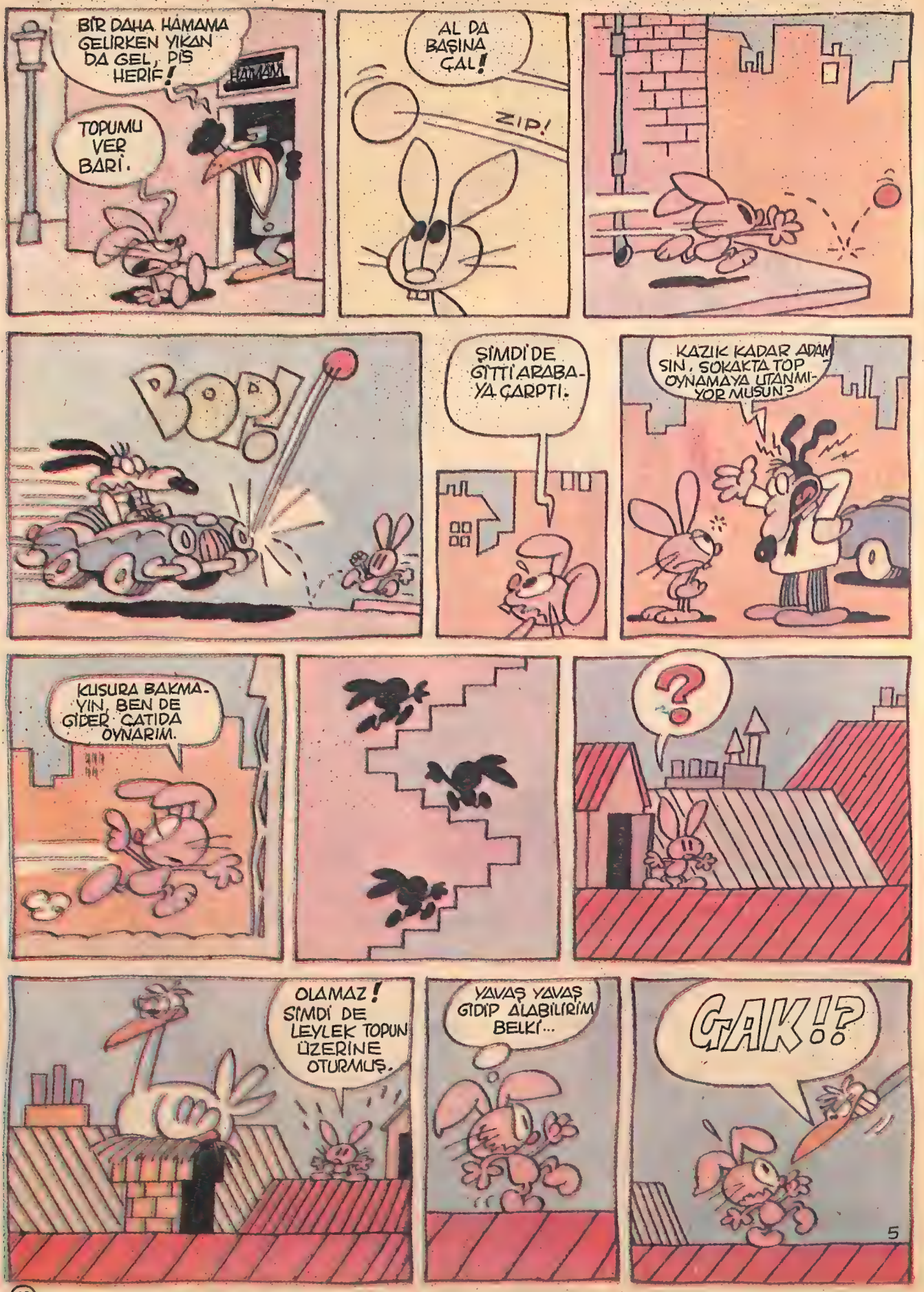
BİR DAHA HAMAMA GELİRKEN YIKAN DA GEL, PİS HERİF!
HAMAM
TOPUMU VER BARİ.
AL DA BAŞINA ÇAL!
ZIP!
BOP!
ŞİMDİ DE GİTTİ ARABAYA ÇARPTI.
KAZIK KADAR ADAM SIN, SOKAKTA TOP OYNAMAYA UTANMIYOR MUSUN?
KUSURA BAKMAYIN, BEN DE GİDER ÇATIDA OYNARIM.
?
OLAMAZ! ŞİMDİ DE LEYLEK TOPUN ÜZERİNE OTURMUŞ.
YAVAŞ YAVAŞ GİDİP ALABİLİRİM BELKİ...
GAK!?
5

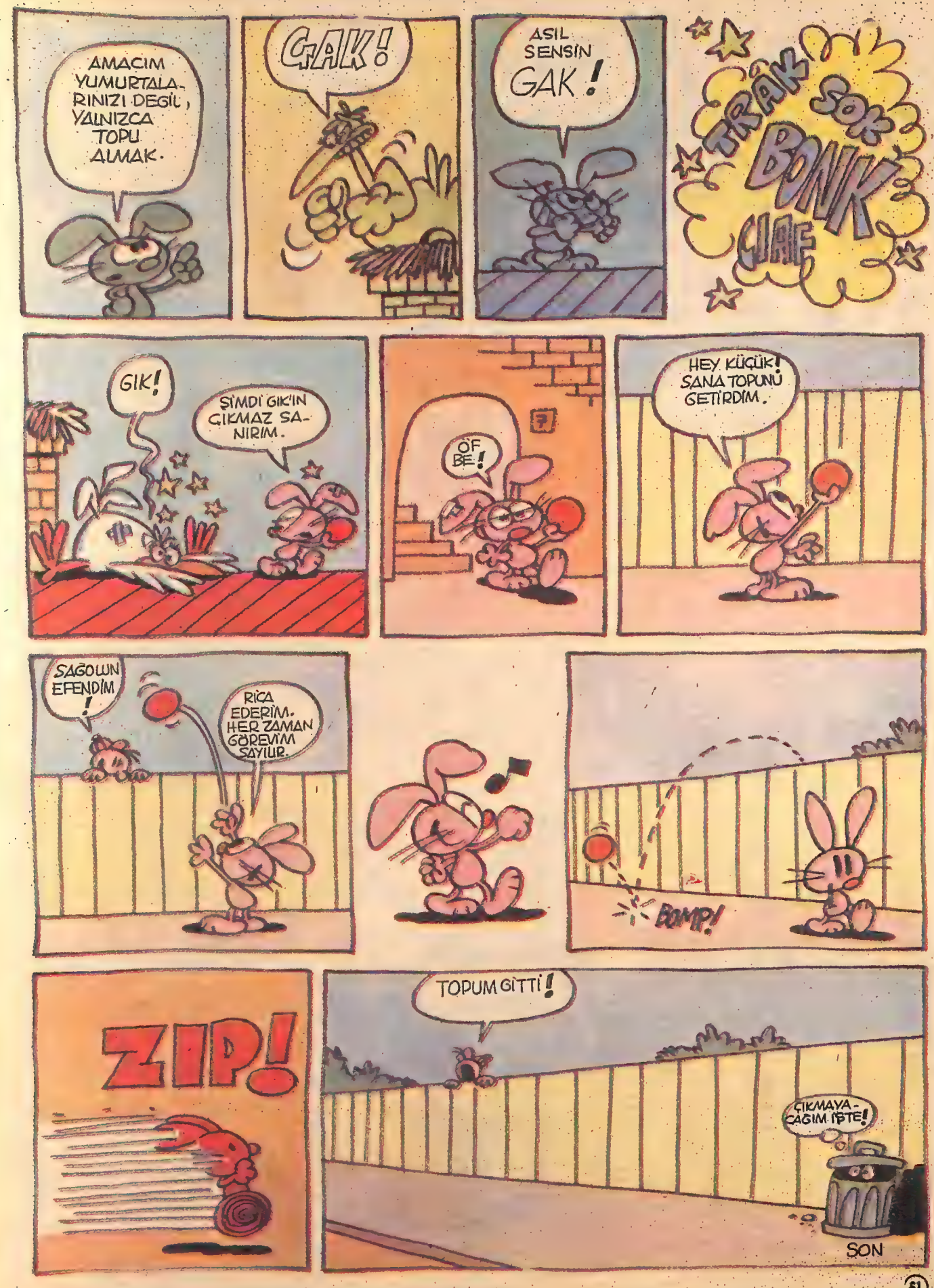
AMACIM YUMURTALARINIZI DEGİL, YALNIZCA TOPU ALMAK.
GAK!
ASIL SENSİN GAK!
TRAK SOK BONK GIAF
GIK!
ŞİMDİ GIK'IN ÇIKMAZ SANIRIM.
ÖF BE!
HEY KÜÇÜK! SANA TOPUNU GETİRDİM.
SAĞOLUN EFENDİM!
RİCA EDERİM. HER ZAMAN GÖREVİM SAYILIR.
BOMP!
ZIP!
TOPUM GİTTİ!
ÇIKMAYACAĞIM İŞTE!
SON

MEKSİKA'DA YAŞAYAN BİR HİNT KABİLESİ

HUYİKOLLER

Garip dinsel inançları ve gelenekleriyle ilginç bir topluluk

MEKSİKA'da yaşayan bir Hint kabilesinden söz edeceğiz, bu kez sizlere. Kabilenin en önemli özelliği, ayrı bir toplumda yaşamalarına karşın geleneklerini, din ve inançlarını hâlâ koruyabiliyor olmaları. Hem de yaşadıkları toplumda kilisenin ve yönetimin baskılarına göğüs gererek.

İşin bu yönünü bir kenara koyalım şimdilik. Ve "Huyikoller" olarak adlandırılan kabilenin size de ilginç gelebileceğine inandığımız inançlarına bir göz atalım.

Meksika'daki Batı Siera dağlarının bir bölümünde yaşayan yeri bin kadar Hintli'nin yaşadığı bölgeye girildiğinde şaşkınlıkla irkilirsiniz birden. Gerek kıyafetleri, gerekse araç gereçleriyle tümüyle geleneklerine bağlı, çarpıcı bir görüntü, bir renk cümbüşü içine girdiğinizi hissedersiniz. İki aydır üstlerinden çıkarmadıklarını düşüneceğiniz tozlu elbiselerin içindeki insanların tüylerle süslü rengârenk şapkalar, sanatsal açıdan da değer taşıyan, garip şekillerle işlenmiş heybelerle nasıl güzel bir görüntü kazandığına şaşarsınız.

"Huyikoller"in yaşamında önemli üç şey var. Bunlardan biri tanrı (dinî inançlarına göre değişebiliyor), diğer ikisiyse geyik ve darı. Geyik, ama öyle simgesel, tapınılan bir şey değil. Ancak belirli günlerde tanrıya kurban ediliyor. Kurbanlar, yine bazı Huyikoller'in inancına göre, darı taneleriyle karıştırılıyor. Böylelikle tanrının isteklerinin daha fazla yerine getirildiğine inanılıyor.

"Huyikoller"in bir de kutsal toprakları var: Wirikuta. Kurbanlar genellikle Wirikuta'da adanıyor tanrıya. Böylelikle bir hac oluyor bu, Hintlilerin inancında. Çünkü, kurban verilecek belirli günlerde, topluca Wirikuta'ya geliniyor. Kızgın güneş altında, bütün bir gün süren bu yolculuk, kuşkusuz Huyikoller'in birçoğu bitkin düşürüyor, ama ne çare! İnançlar uğruna her şeye katlanılabilir. Üstelik, kurban vermenin tanrılar ile kullar arasında "güneşin ilk doğduğu günden beri" bir ilişki olduğu görüşünü benimseyen bir toplum için, bu yürüyüşün önemi

daha iyi anlaşılır.

Hacdönüşünde, "Huyikoller" bu kez, av molası verirler. Avlanacak hayvan, her zaman olduğu gibi yine geyiktir. Bu av bir gün, bir hafta, bir ay sürebilir. Bu gereksinme duyulan avın sağlanabilmesine bağlıdır. Yine bir Huyikol inançına göre, toprağı geyik kanıyla sulamak, daha çok mısır yetişmesine neden olur. Bunun için mısır yetiştirilen topraklar geyik kanıyla sulanır.

Meksika'da yaşayan Hintlilerin tanrıları tek değildir. Bütün tanrılara da birşeyler sunmak gerekir, elbette. Dağ tanrısına, mağara tanrısına, ya da suyun kaynağını oluşturan tanrı olarak kabul edilen pınara... Sunulan eşyalar ne, kimi zaman yünden örülmüş, işlenmiş şeyler. kimi zaman ağaç oymaları ya da süslü oklardır.

"Huyikoller"in garip dinsel inançlarının ötesinde, az rastlanır bir toplum anlayışına sahiptirler. Yardımlaşma yaşamlarının bir parçasıdır.

MEKTUP ARKADAŞI

Türkiye'nin her yöresinden yeni arkadaşlar edinmek ister misiniz? Bize adınızı, adresinizi, nelerle ilgilendiğinizi kısaca yazın. Bu köşede yayınlayalım...

- CEM ATİLLA MENGÜÇ: Yaşım 15. İlginç bir kişiliğim vardır. Küçük büyük herkes ile anlaşırım. Özel Şişli Koleji'ne devam ediyorum. Boş zamanlarımı genellikle slow müzikler dinleyerek geçiririm. Ayrıca çeşitli koleksiyonlar da yaparım. Takımlardan Beşiktaş'ı tutarım. Adres: Sakızağacı Mah. Yetimkız Sok. No: 1 Daire: 4 Bakırköy - İSTANBUL
- MEHMET ŞENÇOBAN: Yaşım 13. Boş zamanlarımda kitap okur, müzik dinlerim, spor yaparım ve hayvanlara karşı özenim büyüktür. Yazışmak istiyorum. Adres: Arablar Mah. Büyük Sinan Cad. Mekkâre Sok. No: 1 KONYA
- TOLGA SOYATA: Yaşım 11. Müzikle ilgilenir, pul ve para koleksiyonu yaparım. Elektfiğe çok ilgi duyarım. Satranç, dama oynarım. Yazışmak istiyorum. Adres: Hatboyu Cad. Anafartalar Sok. No: 1 Daire: 5 Yeşilköy - İSTANBUL
- AYŞEGÜL ÖZEMEK: Lise I öğrencisiyim. 15 yaşındayım. Müzik dinlemek, spor yapmak, dans etmeyi çok severim. Yaşıtlarımla İngilizce olarak yazışmak istiyorum. Adres: İçerenköy Cad. Özemek Apt. No: 26/6 Bostancı - İSTANBUL.
- DOĞAN İSMAİL ŞAHİN: 15 yaşındayım. Seyahat, etmek, spor yapmak, müzik dinlemek en sevdiğim şeylerdir. Yaşıtlarımla yazışmak istiyorum. Dükkân Önü Mah. 1045 Sok. No: 46. DENİZLİ
- ŞUBE DELİORMANLI: 13 yaşındayım. Pul biriktirir, voleybol oynar, bisiklete biner, müzik dinlemeyi severim. Adres: Cevat Paşa Mah. Efe Sok. No: 10/1 ÇANAKKALE.
- ABDULLAH KOÇEKER: Yaşım 14. Kart ve para biriktiriyorum. Bisiklete binmesini ve kitap okumasını çok severim. Adres: Fevzi Paşa Mah. Pazar Cad. No: 44 SUNGURLU.
- NADİR BOZKURT: 14 yaşındayım. Eski para biriktirmeyi severim. Sporla ilgiliyim, Fenerbahçeliyim. Yazışmak istiyorum. Adres: Bahçelievler Uyumazlar Sok. No: 81 ADIYAMAN.
- MEHMET ALİ GÖNEN: 16 yaşında bir lise öğrencisiyim. Futbol oynamayı çok severim. Galatasaraylıyım. En sevdiğim şey kitap okumak. Adres: Kirametin Mah. Basmacı Sok. No: 67 MUĞLA
- HAMDİ AHMET SORAL: Tiyatro ve konserlere gitmeyi çok severim. Her çeşit kolleksiyon yaparım. Kitap okumayı, seyehat etmeyi, çok severim. Adres: Gülbaharhatun Mah. Narlıbahçe Sok. No: 39 TRABZON.
- CUMHUR PAMUK: Yaşım 13. Pul koleksiyonu, şiir yazmayı, futbol oynamayı severim. Gitar çalarım. Türkiye'nin her yöresinden arkadaşlarla mektuplaşmak istiyorum. Adres: Milönü Pamukçan Pasajı ÇORUM
- SENİH KAVLAK: Pul, kart koleksiyonu yapan 15 yaşında bir gencim. Yaşıtım kızlarla mektuplaşmak istiyorum. Adres: Burhaniye Mah. 22. Sok. No: 13 Ceyhan - ADANA
- KADER ALKAN: Ben 12 yaşında bir kızım. Boş zamanlarımda tarihî eser ve müzeleri gezmeyi severim. Ayrıca kitap okumak ve resim yapmak benim için hem dinlendirici, hem de eğlendiricidir. Yurdumu gezmeyi çok seviyorum. Kardeşlerim ve arkadaşlarımla yazışmak istiyorum. Adres: Tandoğan Mey. Turgutreis Cad. Gülseren Sok. Birlik Apt. 30/3 Maltepe - ANKARA
- MELTEM BEŞE: Yaşım 10. Pul ve kart biriktirirm. Kitap okumayı, yüzmeyi, televizyon seyretmeyi, voleybol oynamayı çok severim. Fenerbahçeliyim. Adres: Türk-İş Kooperatif Evleri 213/6 İçaydınlıkevler - ANKARA
- MAKBULE ÖZGÜN: Yaşım 12. Pul ve kartpostal biriktirmeyi ve kitap okumayı çok severim. Ortaokul öğrencisiyim. Fenerbahçeliyim. Yazışmak istiyorum. Adres: Sakarya Mah. İnönü Cad. No: 149 AYVALIK

● KÜÇÜK BİR ÖYKÜ

HEYECAN

Heyecanla çantasını alarak dışarıya çıktı...

Arkadaşlarına anlata anlata bitiremiyordu. Arkadaşı Murat'a dönerek:

— Annem beni başka okula verecek.

Gülüyordu bunu söylerken.

— Tanıdığı bir öğretmen varmış, onun sınıfına gireceğim, diye devam etti. Murat adımlarını sıklaştırarak Altan'a döndü:

— Neden seviniyorsun üzülmen gerekir.

— Öğretmen bana kötü davranıyor. dedi Altan.

— Sen de derslerini çalışmayıp yaramazlık yapıyorsun.

Murat'ın bu sözüne alınmıştı. Başını öne eğdi. Sessizce okulun yolunu tuttu.

Bu okulda son günü olduğu için neşeliydi. Ona göre yeni gireceği sınıfta farklı davranacaklardı. Öğretmeni kötülüyordu.

Okula girdiğinde öğretmene anlattı. Tabiî sevincini saklamıştı.

Okuldan çıkınca heyecanlıydı. Yolun başında öğretmenler otobüs bekliyorlardı.

Altan heyecandan önünü göremiyordu. Karşıya doğru koşmaya başladı.

Bir gürültü koptu peşinden öğretmen:

— Altan yavrum . diye bağırdı. Yolda bir çocuk yatıyordu. Öğretmen onu kollarının arasına aldı. Hemen bir otomobile bindirdi. Otomobil acı bir kornasını çalarak hızla gözden kayboldu...

MUSTAFA GÜNDOĞDU

OKURDAN OKURA
OKURDAN OKURA

Bu, sizin sayfanız... Şiirlerinizi, resimlerinizi, öykülerinizi, kısa yazılarınızı ve kendi fotoğraflarınızı bekliyoruz...

ŞİİR

Çok sıhatli olmalı
Veremle savaş için
Hep neşeyle dolmalı
Veremle savaş için

Temiz hava almalı
B.C.G. aşısı olmalı
İyi gıda bulmalı
Veremle savaş için

Mikrobundan kaçmalı
Pencereyi açmalı
Eve ışık saçmalı
Veremle savaş için

CUMHUR ARDABOYU

SERÇE

Bahçemizde bir armut var
Onu yerken küçük kurtlar
Hemen serçe olmaz dedi
Kurtları hep yuttu yedi

O vakitten beri artık
Ekmeklerden kalsa artık
Serçelere yedirirdim
Üzüm kiraz da verirdim

Çok severim serçeleri
Onun küçük pençeleri
Ağaçlara yardımcıdır
Ne sevimli bir avcıdır.

YASEMİN SOYGENÇ

DÜNYA ÇOCUKLARI

Biz dünya çocuklarıyız
Mutluyuz şeniz,
Gelecekteki dünyanın
Yeni sahipleriyiz.

Biz dünya çocuklarıyız
Savaşısız kavgasız,
Yeni bir dünya kurup
Hep birlikte yaşayacağız.

Biz dünya çocuklarıyız
Siyah beyaz demeden,
Irk din ayrımı etmeden
Özgür yaşıyacağız.

Biz dünya çocuklarıyız
Yok birbirimizden farkımız,
Hepimiz insanız
Hepimiz aynıyız.

Biz dünya çocuklarıyız
Önümüze çıkan tüm engelleri
Hiç durmadan, yılmadan
Hep birlikte aşacağız.

CAN SEZER

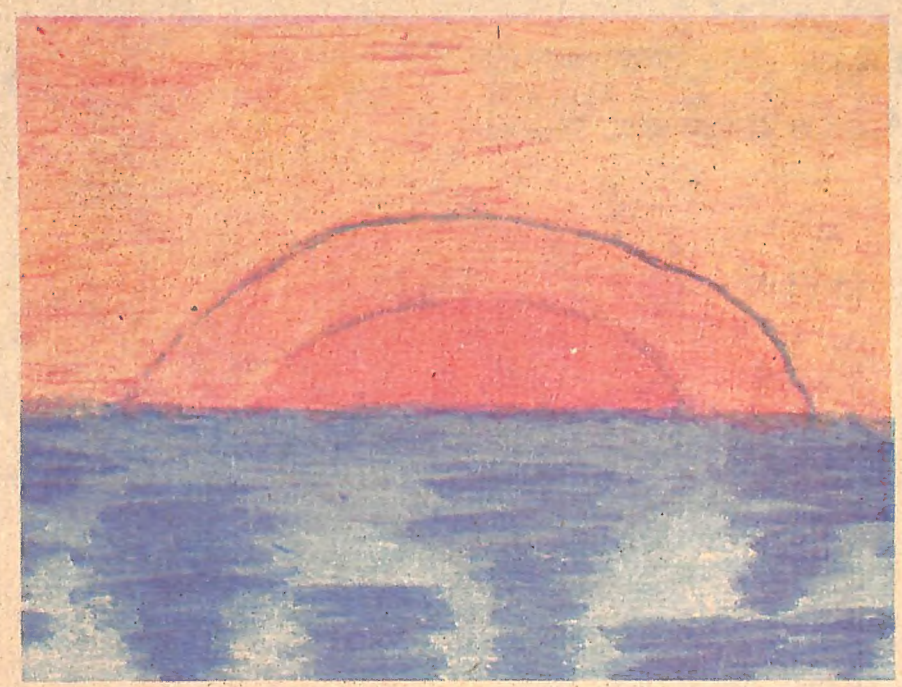

Resim: ALAYÇA

ANNEM

Annemi ben çok severim,
Melek annem, güzel annem.
Üzülmesin sakın derim,
Melek annem, güzel annem.

TİMUR BAYAR

ARKADAŞ

Bir sırdaştır o,
Sır tutmasını bilen.
Bir arkadaştır O,
Kalp kazanmasını bilen.
Bir iyigün dostudur O,
Birlikte gülmesini bilen.
Bir karagün dostudur O,
Birlikte üzülmesini bilen.
Bizden değildir O,
Arkadaşını kalbinden silen.

SEYHAN ASAN

KARDEŞİMLE NİNEM

Ninem bana hep
Kara kızım der
Sen çamaşır tozuyla yıkan da
Beyazlan.

Birgün nineme dedim ki:
Televizyonda görmüyor musun?
Bütün ablalar kararmak için
Neler sürüyorlar vücutlarına.

MUSTAFA KATIRCI

KARA TREN

Kara tren geliyor.
Uçsuz bucaksız ovaları
Sese boğuyor, her tarafı
Düüüüt düüüüt diye diye

Hepimiz ona koşuyoruz.
Selam sana kara tren diyoruz
Al benide götür
Düüüüt düüüüt diye diye

SONER OPAK

ANNEM

Annem, canım ciğerim,
Sevginle yanıyorum
Senin cömert kalbini
Sütünden tanıyorum.

Yemek yapan ellerin
Sızlayıp dert görmesin
"Evladım" dediğinde
Ölecekti sanki sesin.

DİLEK AYDENİZ

GÜZ GELİRKEN

Salkım salkım üzümler
Yaprak yaprak çiçekler,
Bekmez ve kelebekler
Okullar bizi bekler.

Her Ağustos'un sonu
Soğutur havaları
Güzü getirir bize
Ağaç döker yaprağını

ESEN CİVİSİLLİ

ÇOCUK KLÜBÜ

KİTAP KAZANAN OKURLARIMIZ

1— Ekrem Yalçındağ (Adıyaman)
2— Gökhan Aygör (İzmir)
3— Gülden Akyol (İzmir)
4— Buran Küner (İzmir)
5— Aykut Arapoğlu (çorum)
6— Umut Boysal (Kocaeli)
7— Hüseyin Yener (Hatay)
8— Cem Livanelioğlu (Antalya)
9— Recep Düzgit (İstanbul)
10— Zülküf Yetişkin (Mersin)
11— Hakan Uslu (Eyüp - İst.)
12— Murat Erkan (Eskişehir)
13— Timur İbrahim Erol (Samsun)
14— Süleyman Muratoğlu (Erzurum)
15— Kaan Yücel (Bursa)
16— Toya Göktuna (Yalova)
17— Osman Akşehiroğlu (Kayseri)
18— Doğan Cibiceli (Malatya)
19— Can Elmas (Ankara)
20— Elçin Vural (İstanbul)
21— Ebru Giritgil (İzmir)
22— Evinç Kurul (Zonguldak)
23— Oya Neng (İstanbul)
24— Berrin Yıldırım (Bursa)
25— Esra Lorzan (İstanbul)
26— Derya Tural (Ankara)
27— Gülkay Temiz (Kayseri)
28— Nilüfer Baturoğlu (Ankara)
29— Zuhal Bayrakçı (İstanbul)
30— Nazli Üder (İzmir)

MIS TIK

YAZISIZ

MİLLİYET ÇOCUK DERGİSİ

Yeni cildine
yepyeni diziler ve
yepyeni çizgi-romanlarla
giriyor

BU ÜNLÜ KLASİKLERİN
ÇİZGİ-ROMANLARINI
OKUMAK İSTER MİSİNİZ?

Milliyet
SİZE BU OLANAĞI SAĞLIYOR
YENİ CİLTLERİ ÇIKTI
BAYİLERDEN ARAYIN.

6 çizgi-roman
bir ciltte

"Ben babamdan önce emekli olacağım!"

"Babam, sınıf geçme armağanı olarak, bana Pamukbank'ta Emeklilik Hesabı açtırdı. 21 yaşıma geldiğimde büyük bir gelirim olacak. Oysa babamın, ancak 55 yaşında emekli maaşı olabilecek!"

Babanıza söyleyin, size de Pamukbank'ta bir Emeklilik Hesabı açtırsın. 12 yıl sonra -henüz çalışmaya bile başlamadan- büyük bir para geçsin elinize

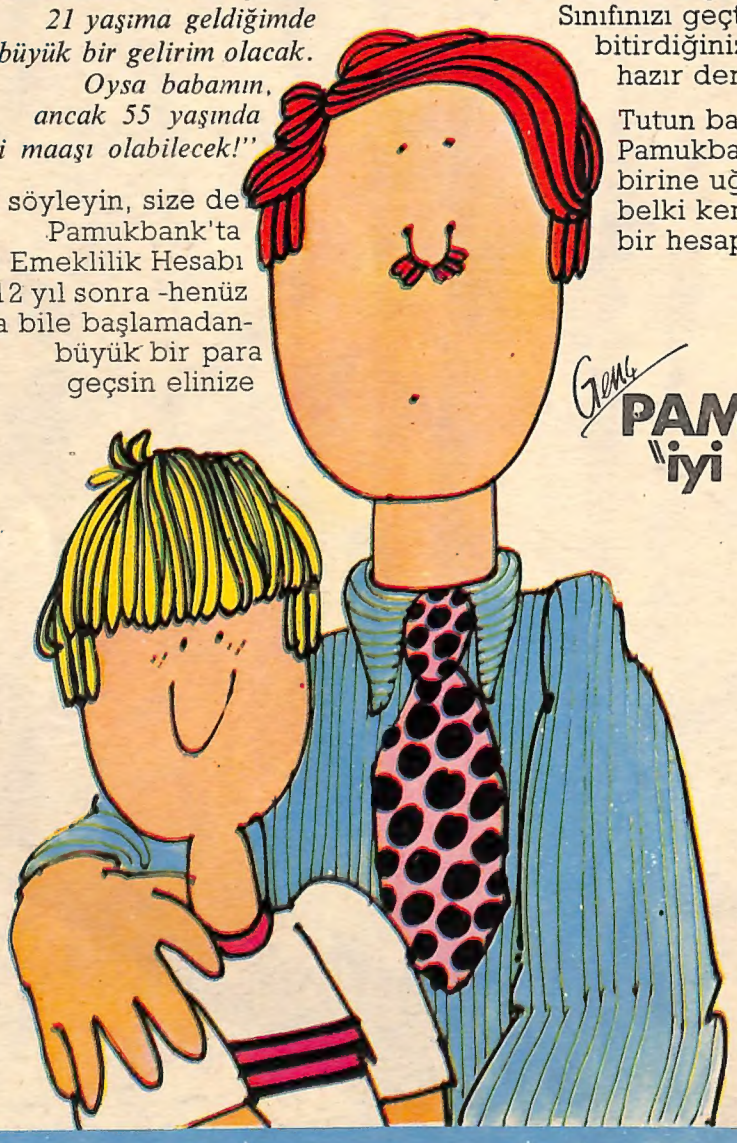

Isterseniz bu paranın tümünü birden alırsınız, isterseniz durur, yüklü bir maaş getirir.

Sınıfınızı geçtiyseniz, liseyi bitirdiğinizde aylık geliriniz hazır demektir.

Tutun babanızın elinden, Pamukbank şubelerinden birine uğrayın. Kim bilir belki kendisi için de bir hesap açtırır.

PAMUKBANK
"iyi bankadır"